PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 75 (8477)

TRST, petek, 30. marca 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

ZASTAVA JE SNETA

Kronist je zapisal: 29. marca točno ob 13. uri po tamkajšnjem času so v Saigonu sneli ameriško zastavo s poslopja ameriškega vojaškega poveljstva. Ta trenutek je označil veliko simbolično dejanje: uradno je prenehala ameriška vojaška navzočnost v Vietnamu. Še nov korak k dokončnemu miru v tej deželi. Še nov dokaz velike zmage vietnamskega ljudstva. Konec nekega poglavja v zgodovini ameriškega imperializma. Pravega bistva ameriške zavojevalske politike v Aziji niso mogle prikriti še tako olepšane besede, ki jih je v trenutku snetja zastave izrekel zadnji ameriški poveljnik v Južnem Vietnamu, general Weyand: «V zadovoljstvo nam je bilo, da smo lahko pritekli prijatelju v pomoč v njegovih težavah in dosegli smo častni mir.»

Ta častni mir in to zadovoljstvo je ameriško ljudstvo plačalo z nad 46 tisoč mrtvimi, dvanajst let vojne pa je prineslo ZDA za 108 milijard dolarjev stroškov.

Toda zdaj je ameriška zastava v Saigonu sneta. Svet bo srečen, če se ne bo v takem svojstvu nikoli več pojavila, ne v Vietnamu, ne nikjer drugje.

Mir, ki so ga dosegli pred dvema mesecema, je postal velik nauk vsemu svetu, še posebej pa vsem agresivnim silam po svetu. Izpričal je zgodovinsko resnico: vojna kot najhujši izraz politike sile je kapitulirala pred odločenostjo nekega četudi zelo majhnega naroda, toda vsega prežetega z odporniško mislijo, da se ne ukloni, kadar gre za njegove najvišje cilje. To pa so svoboda in neodvisno življenje. Kdo bo preštel in izmeril vso škodo, ki jo je vietnamskemu ljudstvu prinesla vsiljena vojna. Kdo bo izmeril vse gorje tega ljudstva, vse žrtve, gmotne in človeške, ki jih je moral dati vietnamski narod.

Zdaj se je ameriška vojaška sila umaknila iz Južnega Vietnama, hkrati je odšel tudi zadnji ameriški ujetnik iz Južnega in Severnega Vietnama, tako kot določa mirovni sporazum. Vendar je pred Južnim Vietnamom prav zdaj težavna in odločilna naloga: konec vojne ni prinesel rešitve nobenega odprtega vprašanja, nasprotno, mir je šele začetek urejanja vseh vprašanj, ki naj šele, ko bodo rešena, zagotove ustaljenost in mir v Južnem Vietnamu. Šele zdaj gre za prve korake k notranji pomiritvi: uresničiti je treba določilo sporazuma o ustanovitvi sveta narodne sprave in sloge, treba je pripraviti volitve, treba je deželo na znotraj zediniti, iz takorekoč dveh oblasti napraviti eno, iz dveh ozemelj sestaviti enotno ozemlje, iz dveh armad enotno armado. Vse to bo vietnamsko ljudstvo zmoglo, če bodo vsi spoštovali določila sporazuma in če se nihče od zunaj ne bo več vmešaval v notranje zadeve Južnega Vietnama. Ameriška vlada je umaknila svojo vojsko iz Južnega Vietnama, toda nekaj tisoč vojakov se je čez noč prelevilo v civilne svetovalce saigonskega režima, ostalo je v rokah tega režima nakopičeno ameriško orožje, ki so ga prav zadnje dni z naglico pošiljali iz ameriških oporišč na Japonskem. Ostala je ameriška vojaška sila v soseščini Vietnama, na Tajskem, v Južnokitajskem morju.

Saigonski režim si morda želi vrnitev takega stanja, ko bi spet morda kakšnemu ameriškemu generalu postalo «zadovoljstvo priteči zavezniku na pomoč v težavi.»

Dvanajst let izkušenj, je bilo, kaže, dovolj in preveč, da bo ameriške politike in stratege odvračalo od morebitnih ponovitev vsega tistega, kar je za najmočnejšo silo sveta pomenila ta vojna. Z umikom vojakov ni prenehala ameriška odgovornost, da spoštujejo vsa določila mirovnega sporazuma in tudi svojega saigonskega zaveznika napote k prav takemu spoštovanju.

Nauk vojne v Vietnamu pa je dovolj svarilen, da se sneta zastava ne bi več smela vrniti v Saigon.

DRAGO KOŠMRLJ

ZADOVOLJSTVO NA JUGOVZHODU AZIJSKE CELINE OB ODHODU AMERIČANOV

Po desetih letih ameriške oborožene sile zapustile Vietnam
Hanoi osvobodil še zadnjo skupino 67 vojnih ujetnikov ZDA

Umik okupatorja je velika zmaga vsega vietnamskega ljudstva - Saigon mora spoštovati določila pariškega sporazuma - Napovedan Nixonov govor o zunanji politiki

Poročnik Agnew, zadnji ameriški vojak, ki so ga severni Vietnamci osvobodili, medtem ko čaka, da bi se vkrcal na letalo, ki ga bo poneslo na Filipine

SAIGON, 29. — Ameriških vojakov torej ni več v Vietnamu. «MACV» (Military Assistance Command Vietnam) se pravi ameriško vojaško poveljstvo v Saigonu sa zaprli in vrhovni poveljnik ameriških oboroženih sil v Vietnamu gen. Weyand je odpotoval v ZDA. Pred svojim odhodom je imel daljši govor, poln retorike, o žrtvah ameriških in južnovietnamskih vojakov, ki so se borili za svobodo in pravico do samoodločbe južnovietnamskega ljudstva. Njihove žrtve niso bile zastonj, je dejal Weyand ker so omogočile podpis častnega miru.

«MACV» so Američani ustanovili leta 1962, Weyand pa je bil njegov šef od lani. Na tem položaju je sledil gen. Westmorelandu in gen. Abramsu: vsi trije so doživeli hude poraze v borbi proti južnovietnamskim partizanom, vsi trije nosijo pred človeštvom in pred zgodovino težko odgovornost da so v vsem podprli kriminalno Nixonovo politiko bombnih napadov nad gosto obljudena severnovietnamska mesta. Nixon je poslal v Vietnam svoje najboljše generale, ti pa so doživljali v tej južnoazijski državi poraz za porazom, saj so mislili, da bodo strli žilav odpor majhnega vietnamskega ljudstva z nečloveško nadmočjo svojega vojaškega stroja. Ni bilo tako: v borbi je sodelovalo vse vietnamsko ljudstvo, o čemer pričajo pokoli, ki so jih Američani zagrešili v raznih vaseh in ki jih skušajo prikrivati.

Zadnji ameriški vojaki so odšli iz Vietnama ob 17.30 po vietnamskem času (10.30 po ital. času). Zadnji je zapustil vietnamska tla letalski polkovnik Odell, ki pa se ne bo vrnil domov, temveč bo odšel v neko ameriško oporišče na Japonskem. Enemu zadnjih ameriških vojakov, narednik Belkeju iz Minnesote, so severnovietnamski častniki, ki so nadzorovali odhod ameriških čet na letališču Than Son Nut, podarili sliko na bambusu, portrete Hošiminha, Džapa in drugih severnovietnamskih voditeljev.

Tudi ameriških vojnih ujetnikov v Severnem Vietnamu ni več. Danes so osvobodili zadnjo skupino 67 pilotov, ki so bili še v Hanoju. Zadnji je stopil na letalo, ki je ameriške ujetnike odpeljalo v oporišče Clark, 32-letni poročnik Agnew, ki so ga sestrelili 28. decembra lani nad Hanojem, tik po končani zverinski Nixonovi letalski ofenzivi proti severnovietnamskim mestom.

Hanojski dnevnik «Nhan Dan» izraža v svojem današnjem uvodniku zadovoljstvo in ponos vietnamskega ljudstva ob odhodu Američanov. Ameriški umik je velika zmaga junaške borbe vietnamskega ljudstva, pravi Nhan Dan. Sedaj pa bo treba prisiliti Van Thieujevo upravo, da spoštuje tiste točke pariškega sporazuma o premirju, za katere so do sedaj Američani in njihovi saigonski pajdaši bili gluhi. V istem članku ugotavlja «Nhan Dan», da Američani ovirajo nevtralizacijo min v severnovietnamskih pristaniščih. Delo se vleče, ZDA pa ne kažejo nobene prave volje, da bi jih čimprej dokončale.

Ob popolnem umiku ameriških oborožnih sil iz Vietnama bo predsednik Nixon imel danes ponoči govor o ameriški zunanji politiki, o gospodarskih vprašanjih in o ameriških notranjih problemih. Govor bodo oddajali po radiu in televiziji ob 21. uri po washingtonskem času.

Stane Dolanc odpotoval v Egipt

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 29. Na vabilo CK arabske socialistične unije Egipta je danes odpotovala v Kairo delegacija ZKJ pod vodstvom tajnika izvršnega biroja Staneta Dolanca. V delegaciji sta še predsednik CK zveze komunistov Slovenije Franc Popit in član predsedstva ZKJ in predsednik mednarodne komisije predsedstva ZKJ Boško Šiljegović. Ob prihodu v Kairo je Dolanc izjavil, da obisk delegacije ZKJ sodi v okvir tradicionalnega sodelovanja med obema političnega organizacijama obeh držav in izrazil prepričanje, da bodo razgovori o dvostranskih odnosih in političnem položaju nadaljnji pomemben prispevek k dobrim odnosom ZKJ in arabske socialistične unije. Jugoslavija in Egipt sta državi, ki n neuvrščenimi gotovo igrata pomembno vlogo in s tem tudi v reševanju perečih mednarodnih vprašanj. Glede sodelovanja med ZKJ in Arabsko socialistično unijo je i izvršnega biroja predsedstva ZKJ pripomnil, da imata obe partiji kljub različnim ideološkim osnovam, mnogo skupnega tako na notranjem področju graditve socializma kot na zunanjem političnem.

B.B.

POSLANSKA ZBORNICA RAZPRAVLJA O AFERI TELEFONSKEGA PRISLUŠKOVANJA

Pravosodni minister: Državni organi niso zakrivili telefonskega vohunstva

Govor ministra Gonelle ni zadovoljil niti predstavnikov vladne večine
Prihodnji petek bodo poslanci razpravljali o gospodarskem položaju Trsta

RIM, 29. — Poslanska zbornica se je danes ukvarjala z afero o telefonskem prisluškovanju, ki dobiva čedalje večji obseg in o kateri bo prej ali slej potrebna korenita parlamentarna preiskava. Predstavniki raznih političnih strank so obrazložili že predložene interpelacije in poslanska vprašanja, nato pa je odgovoril minister za pravosodje Gonnella.

Minister je uvodoma izrazil «zaskrbljenost» vlade zaradi telefonskega vohunstva in v tej zvezi napovedal zakonske ukrepe za izboljšanje veljavnih predpisov na tem področju. Po drugi strani pa je poudaril, da je o zadevi v teku sodna preiskava in da zato ne more dajati ocen o posameznih epizodah. Niti ni hotel potrditi, da so bili žrtve vohunov politične osebnosti, sodniki, časnikarji, češ da se bo o tem morala izreči sodna oblast.

Sicer pa je minister za pravosodje odločno zanikal — čeprav je tudi to predmet sodne preiskave — da bi bili državni organi, in še posebno finančna straža in javna varnost, kakorkoli zapleteni v to zadevo. Prisluškovanja, ki sta jih opravila ta dva organa, so imela pooblastila sodne oblasti ter so potekala ob spoštovanju zakonov. Tudi aparati za prisluškovanje, ki sta jih kupila javna varnost in finančna straža, so služili le študijskim potrebam. Nikakor pa ni res, je še dejal minister, da bi posamezne kvesture ali karabinjerski oddelki opravljali avtonomna prisluškovanja.

Ministrove razlage niso seveda zadovoljile nikogar. Za Tortorello (KPI) pomeni ministrov govor «dokaz, da vlada ni sposobna nuditi državljanom ustreznih jamstev», za Balzama in Machiavellija (PSI) pa je odgovor ministra «zaradi zamolčanj in hotene zmešnjave prava žalitev parlamenta». Za Anderlinija (neodvisna levica) pa so Gonnellove izjave povsem nesprejemljive.

Toda tudi predstavniki vladne večine se niso zadovoljili z Gonnellovimi izvajanji. Republikanec Mammì je izrekel nezadovoljstvo zaradi odgovora, demokristjan Cabras pa je samo «vzel na znanje» izjave, ki jih je označil za «ne povsem ustrezajoče». Tudi socialdemokrat Reggiani in liberalec Altissimo sta bila samo «delno zadovoljna».

Danes so določili program bodočega dela poslanske zbornice, ki bo prihodnji petek razpravljala o predloženih poslanskih vprašanjih o gospodarskem položaju Trsta.

Udeležba Slovenije na zagrebškem velesejmu

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 29. — Dopoldne so predstavniki zagrebškega velesejma organizirali v Ljubljani tiskovno konferenco, na kateri so novinarje seznanili z organizacijo in udeležbo na letošnjem spomladanskem velesejmu. Te največje sejemske prireditve v Jugoslaviji, ki bo od 9. do 15. aprila, se bo letos udeležilo 1.430 razstavljavcev iz 25 držav. Iz Jugoslavije bo na sejmu razstavljalo 1.010 podjetij, od tega iz Slovenije je približno 220. Večina slovenskih podjetij ima na sejmu vsakokrat dobre finančne rezultate, saj nekatera sklenejo tudi za več kot 60 milijonov dinarjev pogodb. Letos bo na spomladanskem zagrebškem velesejmu zastopana takorekoč vsa slovenska industrija. V okviru lesnopredelovalne industrije bodo razstavljali vsi predstavniki pohištvene industrije. Na sejmu bo sodelovalo tudi več podjetij prehrambene industrije, kovinsko predelovalne in elektro - industrije ter industrije transportnih sredstev.

D.K.

Celo vatikansko glasilo kritizira Andreottijevo vlado

RIM, 29. — Andreottijeva vlada nikakor nima lahkega življenja: po kritikah iz vrst same večine in opozicije beležimo danes celo «grajo», pa čeprav milo, Vatikana. «Osservatore della domenica» objavlja namreč v prihodnji številki komentar, v kateri obžaluje premajhno «avtoriteto» sedanje vlade. Med negativne elemente prišteva vatikansko glasilo tudi nekakšen «ministrski aktivizem, ki je mogoče slabši od negibnosti». «Osservatore» kritizira končno vladna zakonska osnutka o reformi univerze in srednje šole ter meni, da ne ustrezata nujnim potrebam italijanske šole.

Glasilo PSI «Avanti» pa v jutrišnji številki odgovarja obtožbam ministrskega predsednika proti socialistom. Članek, ki nosi podpis člana CK PSI Marianija, uvodoma ugotavlja, da tudi Andreottijev napad znova dokazuje važno vlogo PSI v boju za demokratični razvoj italijanske družbe. Glede obtožbe, da PSI zagovarja levičarske izvenparlamentarne skupine. Mariani odgovarja, da so se socialisti venomer borili za to, da bi bila priznana pravica do zagovarjanja lastnih stališč tudi nasprotnikom, s katerimi je PSI polemizirala na politični ravni. Glede trditve o socialistični «agresiji» na Bonomijevo organizacijo pa «Avanti» pravi, da je obtožba naravnost smešna, kar lahko potrjuje celo sam Bonomi, še posebno pa je neosnovana danes, ko se že pet let skuša voditi politika enotnosti kmetov.

TISKOVNA KONFERENCA TAJNIKOV ENOTNEGA SINDIKATA

Kovinarji vztrajajo v sindikalnem boju

Objavljena «bela knjiga» o represiji v tovarnah - Napovedane nove stavke

RIM, 29. — Generalni tajniki enotnega sindikata kovinarjev Trentin, Carniti in Benvenuto so imeli danes tiskovno konferenco za tuje časnikarje, na kateri so orisali potek sindikalnega spora za obnovitev delovne pogodbe kovinarjev in perspektive za njegovo rešitev. Glede podpisa sporazuma o pogodbi za podjetja z državno udeležbo so sindikalni predstavniki poudarili, da niso podjetja še odgovorila na zahtevo po preklicu vseh disciplinskih ukrepov proti delavcem med sindikalnim bojem. Dokler tega preklica ne bo, ne bo mogoče podpisati sporazuma, so potrdili trije tajniki kovinarskega sindikata, ki so tudi izročili časnikarjem «belo knjigo» z dokumentacijo o represiji v podjetjih z državno udeležbo.

Glede pogajanj za pogodbo kovinarjev zasebnih podjetij pa so podčrtali, da so pripravljeni podpisati sporazum o taki pogodbi, ki bi bila enaka oni za poldržavna podjetja. Končno so napovedali, da bodo delavci zasebnih podjetij stavkali tedensko po deset ur med 1. in 21. aprilom. Glede kovinarskih podjetij z državno udeležbo pa je izvršni odbor enotnega sindikata sklenil prirediti en dan manifestacij v vseh tovarnah ter najmanj štiriurno vsedržavno stavko, katere datum pa bo določen pozneje.

Medtem pa so tudi nekateri poslanci PSI, podobno kot včeraj predstavniki KPI, predložili v poslanski zbornici resolucijo, ki poziva vlado, naj sproži primerne pobude za hitro rešitev spora kovinarjev zasebnih podjetij ter naj da poldržavnim podjetjem direktive za preklic disciplinskih ukrepov, kar bi omogočilo dokončni podpis že doseženega sporazuma o delovni pogodbi.

Medtem se nadaljuje stavka uslužbencev carinarnic, ki povzroča vedno hujše zastoje na mejnih prehodih, predvsem kar zadeva blago, medtem ko poteka turistični promet v glavnem nemoteno. Po vsej Italiji pa so danes za najmanj pet ur stavkali uslužbenci prevozniških podjetij.

Delegacija ZKMI na obisku v Jugoslaviji

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 29. — Kot gost predsedstva Zveze mladine Jugoslavije je prispela danes v Beograd delegacija ZKMI. V razgovoru z jugoslovanskimi novinarji so gosti iz Italije poudarili, da je osnovni cilj delovanja njihove organizacije borba za demokratično in samoupravno družbo, v kateri bodo vsi delovni ljudje imeli iste pravice v katerem ne bo niti gospodarskih niti političnih monopolov, kar je danes primer v Italiji.

B.B.

TEL AVIV, 29. — Italijanski zunanji minister Medici je zaključil tridnevni uradni obisk v Izraelu in se vrnil v domovino. Pred odhodom z letališča v Tel Avivu je izrazil svoje občudovanje za veliki gospodarski in družbeni razvoj Izraela v sorazmerno kratkem času ter se zahvalil za gostoljubnost. Glede bližnjevzhodne krize pa je Medici dejal, da je treba vztrajno in potrpežljivo iskati način, da bi navezali dialog med sprtimi strani za izhod iz krize.

RIM, 29. — Predsednik republike Leone je sprejel na Kvirinalu novoimenovanega veleposlanika Nemške demokratične republike v Italiji Klausa Gysija, ki mu je izročil poverilnice.

PRISRČEN POGOVOR Z DELAVSKIM KOLEKTIVOM

Predsednik Tito obiskal tovarno «Ivo Lola Ribar»

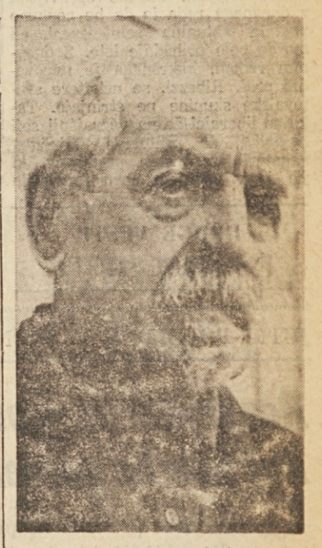
Zveza komunistov bo zaostrila borbo zoper zlorabe - Odločilna vloga delavskega razreda na vseh področjih družbenega razvoja

BEOGRAD, 29. — Predsednik republike Tito je danes obiskal tovarno orodnih strojev «Ivo Lola Ribar» v Železniku, kjer si je ogledal nekaj obratov in se pogovoril z zastopniki delovnih kolektivov Beograda in beograjske občine Čukarica. Tito si je ogledal obrate in zelo pohvalil tako izdelke kot organizacijo proizvodnje in skrb delovnega kolektiva za življenjski standard zaposlenih. Med razgovori z delavci je padlo tudi več kritičnih pripomb s strani delavcev. Med drugim je tehnik Milenković pripomnil, da delavci niso zadovoljni, da voditelji, ki so zaradi napak morali podati ostavko, še nadalje uživajo ugodnosti, ki so jih uživali, ko so bili na položaju. Tito je v odgovoru na kritiko delavcev v daljšem govoru dejal, da se popolnoma strinja s kritiko, da razume zahteve delavcev, ker se še vedno pojavljajo razne nepravilnosti, zlorabe, razne anomalije in napovedal, da bodo v kratkem postreni kazenski predpisi in da bo zveza komunistov zaostrila borbo z doslednim izvajanjem delavskih amandmajev. Naš osnovni smoter je, da delavski razred dobi to, do česar ima pravico. Delavec ne sme biti najemni delavec, temveč upravitelj ne samo v svoji tovarni temveč v družbi sploh. Brez odločilne vloge delavskega razreda na vseh področjih družbenega razvoja, ni samoupravnega socializma, je poudaril predsednik Tito.

Bijedić v Nepalu

KATMANDU, 29, — Predsednika vlade Jugoslavije in Nepala, Bijedić in Bista in njuni sodelavci so danes pričeli z uradnimi razgovori. Pred začetkom pogovorov se je Bijedić, v navzočnosti predsednika Biste, eno uro razgovarjal z nepalskim kraljem. V zdravicah, ki sta jih sinoči izmenjala na večerji, ki jo je premier Nepala priredil v čast jugoslovanske delegacije, sta Bijedić in Bista poudarila prijateljstvo in sodelovanje med obema državama, ter skupna stališča njunih vlad do mnogih mednarodnih vprašanj. Bijedić je poudaril, da sedanji razvoj mednarodnih odnosov potrjuje pravilnost in vitalnost politike neuvrščenosti in postavlja neuvrščenim državam nove naloge. Nerešena mednarodna vprašanja opozarjajo na potrebo, da neuvrščene države združijo svoje sile, da koordinirajo svoje delovanje, da bi ohranili neodvisnost, varnost in zagotovitev enakopravne vloge v reševanju mednarodnih vprašanj.

UMRL JE FRANC PREMRL
OČE NARODNEGA HEROJA VOJKA

Komaj dober mesec je minil, ko je nekaj pred 30. obletnico Vojkove smrti naš sodelavec obiskal očeta Franca Premrla na njegovem domu v rodnem Šembidu (Podnanosu) v Vipavski dolini. Kljub svojim 86 letom je bil še krepak in zgovoren, le sluh mu je odpovedal. Spominjal se je prenekatere podrobnosti iz preteklih let, zlasti onih v zvezi s sinom Vojkom, prvim primorskim narodnim herojem, junakom, ki je pomenil najvišji simbol boja in žrtvovanja za svobodo, sovražnikom naše svobode pa strah in trepet. Spominjal se je Vojkovih šolskih let in njegovega že zelo zgodnjega sovraštva do fašistov, spominjal se je Vojkovega odhoda v partizane v februarju 1942. «Snežilo je — je pripovedoval — in gledal sem za njim. Takrat sem ga zadnjič videl živega. Kot partizan je prišel še enkrat in govoril s sestro in bratom. Jaz pa sem bil takrat v internaciji v Italiji . . .»

Včeraj je Franc Premrl zatisnil svoje trudne oči. Popadla ga je pljučnica, prepeljali so ga v sežansko bolnišnico. Nič ni kazalo na najhujše. Še to nedeljo mu je hčerka nesla v bolnišnico fotografijo, tisto, ki je bila objavljena v Primorskem dnevniku, poslednjo v njegovem dolgem življenju. Zelo je je bil vesel. Še predvčerajšnjim ga je ponovno obiskala in bil je dobre volje, prava vipavska grča. Našla ga je pri branju. Toda včeraj zjutraj ga je zadela kap. Srce, srce, ki je gorelo za slovenstvo in za svobodo primorskega ljudstva, je popustilo. Ustavilo se je za zmeraj.

Pokojni Franc Premrl se je rodil 18. avgusta 1887 v Šembidu, današnjem Podnanosu. Ljudsko šolo je obiskoval v domačem kraju, nato je dokončal veliko šolo - realko v Ljubljani. Ker sta tudi njegova brata Ciril in Stanko študirala, prvi pravo in drugi glasbo in tudi doštudirala na dunajski univerzi, je moral Franc ostati doma, čeprav ga je študij veselil. Zaposlil se je v očetovi trgovini in jo potem tudi prevzel in vodil do leta 1942. Vojaški rok je služil v Istri na Brionih, po vojni pa se je leta 1919 poročil s Silvo Balančevo. V zakonu sta imela pet otrok, od katerih so trije še živi.

Sam zaveden in trden Slovenec je skupno s svojo ženo, učiteljico po poklicu, vzgajal svoje otroke v prav take zavedne Slovence in jih, sluteč čas velike preizkušnje, pripravljal nanjo. Ker niso pri Premrlovih nikoli skrivali svojega slovenstva in sovraštva do fašistov in posebno še zaradi sina Janka — Vojka, ki je še kot študent ob vsaki priložnosti pokazal svoj prezir do črnuhov, so fašisti postali na Premrlovo družino še posebno pozorni. Že leta 1941, nekaj po napadu na Jugoslavijo, so aretirali Franca, ženo in sina Cirila in jih zaprli v goriških zaporih. Potem so jih izpustili, toda prav v tistem času je poziv Osvobodilne fronte na oborožen odpor že zajel tudi najbolj zavedno in pogumno primorsko mladino in enega med prvimi tudi sina Janka, poznejšega legendarnega junaka Vojka. Še je bil priča njegovemu odhodu v partizane v snežnem februarskem dnevu 1942, ko so ga fašisti 12. aprila skupno z ženo in otroki ponovno aretirali in odpeljali v internacijo. Njega v Umbrijo, kjer je ostal do razpada, ženo z otroki pa v bližino Novare. Medtem so fašisti poleti 1942 njihov dom v Šembidu požgali in izropali tako, da jim ni ostalo ničesar. Ob razpadu Italije je Franc dosegel družino pri Novari in ostal z njo se eno leto v internaciji, razen hčerke Radoslave, ki ji je ob razpadu uspelo pobegniti in se vrniti domov, kjer je za silo uredila dom, da so se starši in otroci, ki so še bili z njimi, lahko vrnili v Šembid.

Pa tudi po tolikih preizkušnjah niso klonili. Pokojni Franc in z njim vsa družina so aktivno delali za partizane in celotno osvobodilno gibanje, hčerki kot partizanski aktivistki in učiteljici, sin Ciril pa kot partizanski borec. Vojkov junaški duh jim je bil vodilo in njegova žrtev bodrilo za boj do konca. In v tem boju do konca so morali prenesti se en strahovit udarec, ko so podivjani četniki na svojem begu pred ljudsko osvobodilno vojsko umorili hčerko Božo.

Velik, velik je bil davek, ki ga je Premrlova družina morala plačati za svobodo, velik toda častno in posebno z Vojkovim imenom trajen za zgodovino uporne volje primorskih ljudi in njihovega boja. Čas je do danes zabrisal marsikaj, življenje je teklo naprej svojo pot, mladi rod je usmerjen v nova iskanja in novim ciljem naproti, saj družbeni razvoj ne pozna mirovanja.

Prav je tako, toda vedno znova je prav, da se zavedamo in da se zaveda v prvi vrsti mladina, da so ji pot k novim ciljem utrli ljudje, kakršen je bil oče Franc, kakršen je bil njegov sin in naš heroj Vojko in kakršni so bili tisoči in tisoči naših kmečkih in delavskih ljudi, naših mladih borcev, ki so v Vojkovem imenu in z veliko idejo, ki jo je osvojil, nadaljevali in izbojevali svobodo.

Jutri bo Franca Premrla zagrnila domača vipavska zemlja, na kateri je živel svoje dolgo in zvesto življenje. Legel bo k sinu — heroju in k hčerki — mučenici, legel bo k ženi, ki je umrla pred leti. Nihče mu ne bo mogel zažgati tega poslednjega doma in nihče ga ne bo mogel oskruniti. Čuval ga bo hvaležen spomin.

j.k.

DANES

Po desetih letih so ameriške oborožene sile zapustile Južni Vietnam. V tem obdobju so imele petdeset tisoč mrtvih, več sto tisoč ranjenih, finančno breme, ki ga je terjala umazana vietnamska vojna pa sega krepko nad 100 milijard dolarjev. S to vsoto bi Nixon in še pred njim Johnson, lahko rešila marsikatero notranje družbeno vprašanje.

Obenem so severni Vietnamci izpustili še zadnjo skupino 67 vojnih ujetnikov.

Pravosodni minister Gonnella je včeraj odgovarjal na poslanska vprašanja o aferi telefonskega vohunstva ter zelo odločno (a povsem neprepričljivo) zanikal, da bi bili državni organi kakorkoli vpleteni v zadevo. Z njegovim govorom v poslanski zbornici niso bili povsem zadovoljni niti predstavniki vladnih strank.

Razpravo o zakonu o kraških rezervatih so dokončno odložili, tako da o tem v tej mandatni dobi deželnega odbora in sveta, ne bo več govora..

Včeraj so imeli univerzitetni študentje skupščino, na kateri so kritično obravnavali vladni predlog univerzitetne reforme in postavili rektoratu tukajšnje univerze nekaj zahtev. V torek se bodo ponovno sestali in če ne bodo rešena vsaj nekatera nujna vprašanja, bodo protestno akcijo poostrili.

Z VČERAJŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Vprašanje kraških rezervatov dokončno odpadlo z dnevnega reda

Spisek zakonov, o katerih bo tekla razprava do zaključka mandatne dobe, ne obsega ustrezne norme - Večina odobrila zakon o ureditvi ustanove ERSA

Deželni svet je na včerajšnji seji sprejel z večino glasov zakon štev. 413, ki ga je 9. marca letos predložil predsednik deželnega odbora in ki se nanaša na ureditev staleža in prejemkov osebja, zaposlenega pri deželni ustanovi za razvoj kmetijstva (ERSA). Gre za precej zajetno normo, ki obsega 45 članov in ki urejuje pravni položaj in stalež osebja omenjene ustanove (nekaj nad 200 nameščencev, od tega 36 vodilnih kadrov).

Razprava o posameznih členih in številnih popravkih je trajala precej dolgo. O novi normi, posameznih členih in popravkih so spregovorili skoraj vsi svetovalci, na koncu pa sta posegla še poročevalec Ginaldi (KD) in odbornik za deželne urade in osebje Romano. Pred glasovanjem o novem zakonu je Bergomas napovedal, da bo svetovalska skupina KPI glasovala proti, ker se stanje v okviru ERSE ne ujema s stališčem sindikalnih organizacij in ker vodi ustanova kmetijsko politiko, ki je v osnovi zgrešena. Boschi pa je za MSI dejal, da bo glasoval proti zakonu, ker se z ureditvijo ERSA dejansko ureja nova klientelarna in neučinkovita ustanova. Liberalec Bertoli je dejal, da se ne strinja z ureditvijo ERSA, češ da gre za ustanovo, ki je organizirana po vzorcu vseh vidnejših javnih ustanov v Italiji, to je nefunkcionalno in negospodarno. Pri končnem glasovanju so svetovalci KPI in MSI oddali odklonilen glas, liberalci so se vzdržali, vse ostale svetovalske skupine pa so glasovale za sprejem nove norme.

Ob zaključku seje je predsednik deželnega sveta prof. Ribezzi prebral dnevni red za današnjo in naslednje seje skupščine in zakonodajnih komisij do 19. aprila, ko bodo ti organi prenehali poslovati zaradi zapadlosti mandata. Med zakoni, ki uvaja na naše področje določbe vsedržavnega zakona štev. 442 iz leta 1971 o kraških rezervatih, to je tako imenovanega «zakona Belci». S tem je uradno potrjeno, da je bila zadeva o kraških rezervatih, ki je v zadnjem času sprožila veliko nasprotovanje med našim življem, končno spravljena z dnevnega reda in da bo ponovno postala aktualna šele jeseni ali morda celo prihodnje leto. Z dnevnim redom, kakršnega je napovedal prof. Ribezzi, se nekatere svetovalske skupine ne strinjajo. Tako so liberalci že na včerajšnji seji naglasili, da zahtevajo vključitev nekaterih zakonskih predlogov, ki jih je v zadnjem času predložila skupina PLI, v spisek zakonov, o katerih bo deželni svet sklepal še pred koncem tekoče mandatne dobe.

Stališče PSI o kraških rezervatih

Podpredsednik deželnega sveta in načelnik svetovalske skupine PSI A. Pittoni je ob zaključku včerajšnje seje deželne skupščine, na kateri je predsednik prof. Ribezzi prebral spisek zakonov, o katerih bo svet razpravljal pred zaključkom sedanje mandatne dobe in ki ne obsega več zakona o kraških rezervatih, naglasil, da se opustitev te norme ujema z obveznostmi, ki so bile pred dnevi sprejete na srečanju med predsednikom deželnega odbora dr. Berzantijem in odposlanstvom Kraševcev v prostorih deželnega sveta. S tem se upoštevajo, pa čeprav na posreden način, tudi potrebe krajevnih ustanov in prizadetega prebivalstva. Te ustanove in med njimi predvsem kraške občine, kakor tudi samo prebivalstvo kraških predelov, niso v načelu proti primerni zaščiti Krasa, njegovih značilnosti in naravnega okolja, so pa odločno proti vsaki rešitvi, ki bi kakorkoli šla mimo življenjskih interesov Kraševcev, ki bi zanemarjala njihov gospodarski in socialni razvoj, ali ki bi bila celo naperjena proti interesom kraškega prebivalstva in slovenskega življa sploh.

Socialisti so se vedno zavzemali za takšno rešitev, je še pristavil Pittoni, ki naj polno upošteva interese kraških občin in njihovega prebivalstva. Socialisti se namreč dobro zavedajo, da tako občutljivega vprašanja ni mogoče rešiti, ne da bi se predhodno posvetovali s predstavniki prizadetih krajevnih ustanov, organizacij in vsega domačega prebivalstva. Socialistična stranka je zato prva sprožila zamisel o posvetovanjih, na katerih naj bi v sodelovanju z vsemi prizadetimi forumi poglobili vprašanja v zvezi z zaščito Krasa in interesov prizadetega prebivalstva.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

DANES V LIENZU

Finančna vprašanja o novi cesti čez Monte C. Carnico

Italijansko - avstrijska delovna skupina, ki se ukvarja z vprašanjem nove ceste čez prelaz Monte Croce Carnico, se bo danes sestala v Lienzu, da bi razpravljala o finančnih vprašanjih v zvezi z novo prometno žilo. Računajo, da bo gradnja nove ceste, od katere bo del v predoru, stala okoli 28-30 milijard lir. O finančnih in upravnih problemih bo stekla razprava tudi na skorajšnjem italijansko - avstrijskem sestanku na ministrski ravni, ki bo 12. in 13. aprila v Vidmu. Glede današnjega sestanka v Lienzu, je deželna uprava dala vedeti, da je pripravljena sodelovati s primernim finančnim prispevkom ter da je pripravljena tudi stopiti v družbo, ki bo gradila in poznеje upravljala cesto in predor.

Seja Sindikata slovenske šole

Danes, 30. t. m. bo odborova seja. Na dnevnem redu bodo: prošnje za nastavitev profesorjev in učiteljev ter priprava članskega sestanka.

PET UR STAVKE TRŽAŠKIH ŠOFERJEV

Prizor s tržaških ulic med včerajšnjo peturno deželno stavko vseh šoferjev zasebnih in javnih avtobusnih podjetij. Stavkajoči, katerim se bodo po vsej verjetnosti v bodoče pridružile tudi druge kategorije, zahtevajo poleg ureditve delovne pogodbe, tudi korenito reformo javnih prevozov s posegom dežele za takojšnjo «publicizacijo» preostalih zasebnih podjetij na tem področju.

NAD TISOČ ŠTUDENTOV NA ZBOROVANJU

Univerza za množice: alternativa srednjeveškemu načinu izobraževanja

Študentje, podrejeni profesorji in neučeče osebje, sindikalisti in delavci proti «Scalfarovi protireformi» - Srečanje z rektorjem - Vprašanje 425 neizplačanih letnih štipendij

«Proč z Andreottijevo vlado», «Nočemo policije na univerzi», «Pravica do študija — pravica do dela». Taki in drugi napisi so se prejšnjo noč pojavili na univerzi, v trenutku, ko se študentje pripravljajo na množičen nastop proti «nujnim ukrepom», ki jih vlada napoveduje za univerzo.

V ta namen je bila sklicana, po zaporedju zborovanj po fakultetah, splošna študentska skupščina v «auli magni» nove univerze. Zbralo se je več kot tisoč študentov, ki so na koncu, po daljši in poglobljeni razpravi, sklenili, da ostanejo do torka v avli, kjer bo center široke organizacije, katere cilj je poulična demonstracija vseh tržaških študentov, prve dni prihodnjega tedna. V resoluciji, ki so jo odobrili soglasno, postavljajo študentje tudi nekaj zahtev akademskim in javnim oblastem. Gre predvsem za to, da se nemudoma izplača 425 letnih štipendij prav tolikim študentom, ki so do njih imeli pravico, a jih je uprava univerze enostavno odrekla.

Študentje so sploh bili mnenja, da je treba v tem boju še enkrat več poudariti, da mora ostati univerza odprta množicam in predvsem sinovom in hčeram delovnih ljudi. To pa pomeni, da mora dežela finansirati gradnjo novih študentskih domov in storitev, univerza pa odpreti svoja vrata delavcem - študentom na večerne tečaje.

Omeniti moramo, da je bila študentska skupščina «odprta», se pravi, da so se je udeležili tudi predstavniki šolskega osebja, podrejenih profesorjev, asistentov in zastopniki delavskega razreda. Za predsedniško mizo smo poleg študentskega predsednika Alda Colleonija opazili tudi člane šolskega sindikata CGIL Vascotta in Loukasovo, zastopnika delavskega sveta «Zanussi» iz Pordenona, sindikalista Varina in druge.

Najprej je študentom spregovoril tajnik komunistične organizacije na univerzi Giorgio Berton, ki je ocenil novo študentsko gibanje proti nameravanim ukrepom vlade kot nastajanje nove fronte proti Andreottijevi desničarsko - sredinski vladi. Scalfarova «protireforma» skuša študentom in delavcem odvzeti to, kar so si priborili v borbah sredi leta 1968: demokracijo na univerzi, široko odprta vrata sinovom delavskega razreda, skratka tako univerzo, ki naj bo oprta družbeni in gospodarski dinamiki.

Zatem je študente pozdravil delavec tovarne «Zanussi» Meneghini, ki je govoril v imenu FLM. Glavni del svojega posega je posvetil nujnosti skupnega boja študentov in delavcev proti vsem oblikam represije, ki se kaže tudi ob poskusih reorganizacije proizvodnje na koži delavcev in univerze na koži študentov in družbe sploh.

V imenu šolskih sindikatov CGIL in CISL so spregovorili Loukasova, Vascotto in Cossa. Sledili so še posegi drugih študentov. Naj omenimo poseg asistenta Giorgettija, ki je — med drugim — sporočil zbranim študentom, da so policijski organi prijavili sodišču skupino študentov, katere dolže zasedbe nekega inštituta strojne fakultete. Ne glede na to, da je zasedba bila organizirana pred dvema letoma, je značilno, da so študente prijavili tudi zaradi «kraje z obtežilnimi okoliščinami», češ da so se polastili nič manj kot toaletnega papirja v stranišču inštituta. To pa je še en, pomemben dokaz, je zaključil Giorgetti, da se danes borimo med dvema koncepcijama univerze: «Mi smo za odprto univerzo, v kateri naj se izobražujejo in usposabljajo delovne množice, vlada in oblasti pa težijo nazaj, v srednji vek, ko je bila univerza last aristokratske elite».

Predsednik Colleoni je, malo pred poldnem, predlagal glasovanje za sklepe skupščine. Sprejeti so bili soglasno, z dvigom rok. Številna skupina študentov je te predloge odnesla rektorju De Ferri, ki se je obvezal, da bo na postavljene zahteve odgovoril v torek zjutraj, ko bo druga študentska skupščina. Če odgovori, vsaj glede 425 neizplačanih štipendij, ne bodo pozitivni, trdijo študentje, se bo nastop zaostril in prenesel na vse fakultete tržaškega vseučilišča.

24-urna stavka v ladjedelnici

Včeraj in danes bodo za 24 ur stavkali vsi uslužbenci v arzenalu in ladjedelnici Sv. Marka. Delavci, tudi tisti, ki so zaposleni v ladjedelnici v okviru zasebnih podjetij, so zapustili svoja mesta opoldne. Pred tem se je sestal delavski svet, ki je sprejel stališče, da se — kljub sklepu sporazuma o novi delovni pogodbi z Intersindom — borba nadaljuje. Gre za nekatera nerešena vprašanja, med katerimi velja vsekakor omeniti zahtevo po preklicu represijskih odpustov iz službe, pravico do mesečne plače za bolne delavce do popolnega okrevanja, vprašanje okrepitve zaposlenosti na vsem področju podjetij z državno soudeležbo.

Delavski svet poudarja, da spadajo ta vprašanja v okvir delavskih zahtev in da jih je treba rešiti še pred podpisom delovne pogodbe. Zato poziva delavce, naj bodo še mobilizirani in naj, tudi po povratku na delo, ne opravljajo nadur.

Zaradi škvadrističnega napada

Ostri protesti KPI PSI in sindikata

Včeraj smo poročali o napadu skupine mladih fašistov, katerega žrtev je postal profesor Dennis Visioli, tajnik sekcije KPI na Greti. Po poročilu, ki nam ga je poslala federacija KPI, je prof. Visioli videl zloglasnega škvadrista Sussicha v družbi z dvema drugima fašistoma sredi Drevoreda XX. septembra. Sussich je kazal s prstom nanj, nato pa odšel. Ostala dva pa sta ga, skupaj s skupino petih, dohitela v Ul. Palestrina, kjer so ga napadli in mu odvzeli torbo.

Federacija KPI opozarja, da je še enkrat na dnevnem redu prav ime Sussicha, katerega so oblasti pred nedavnim izpustile le na začasno svobodo. Federacija KPI obsoja zadržanje pristojnih oblasti, ker niso uveljavile vseh potrebnih ukrepov, da bi preprečile podobne primere nasilja ter ustrezno kaznovale, poleg napadalcev, tudi tiste, ki jih vodijo in navdihujejo.

Oster protest je tudi izrazil tudi šolski sindikat CGIL: Visioli je namreč v pokrajinskem vodstvenem odboru sindikata.

Tudi pokrajinski odbor PSI je ostro protestiral zaradi tepističnega fašističnega napada pripadnikov «avanguardia nazionale», ki bi morali biti za rešetkami. Odbor nadalje zahteva od oblasti poostritev budnosti proti vsakršni obliki škvadrizma

JUTRI POPOLDNE V ZGONIKU

Rezervati in gorske skupnosti: kaj vse to pomeni za Slovence?

Uvodno poročilo bo prebral dr. Jan Godnič
Povabljeni so politični predstavniki s Tržaškega in Goriškega ter prebivalstvo

Kot smo že poročali, bo jutri popoldne, ob 16. uri, pomembno zborovanje, ki ga prireja zgoniška občinska uprava, na temo «Kraški rezervati in gorske skupnosti: kaj pomenijo za Slovence?»

Že sama tema pove, da je javni shod namenjen poglobljeni razpravi širokega loka vprašanj, ki so se pojavila v zadnjem času in globoko spreminjajo tako teritorialne, kakor upravno - politične strukture na kraškem področju, kjer v veliki večini živi prav slovensko prebivalstvo. Gorske skupnosti še posebej, saj je bil zadevni zakon, čeprav v nekoliko okrnjeni obliki, sprejet v deželnem svetu Furlanije-Julijske krajine, pomenijo novo obliko upravljanja tega področja, družbenih in gospodarskih zadev. Razumljivo je, torej, da se občinska uprava, kot demokratični izraz prebivalstva, zanima za vse to in dosledno preučuje način, kako bodo v teh izbirah prisotna nerešena vprašanja pravic slovenske narodne manjšine.

Zgoniška občinska uprava je na to konferenco, ki bo v osnovni šoli v Zgoniku, povabila vse upravitelje in svetovalce vseh zainteresiranih občin na Tržaškem in Goriškem, pokrajinske in deželne svetovalce, vse zainteresirane organizacije ter vodje svetovalskih skupin ustavnega loka v deželnem svetu Furlanije - Julijske krajine.

Povsem razumljivo je, da je vstop prost za vse občane in druge Kraševce, ki bi želeli sodelovati v razpravi ali kakorkoli slediti delu konference. Uvodno poročilo bo imel zgoniški občinski odbornik in deželni svetovalec dr. Jan Godnič.

Tržaški občinski odbor sprejel vrsto sklepov

Tržaški občinski odbor, ki se je sestal pod predsedstvom župana Spacinija, je na svoji zadnji seji obravnaval številna upravna vprašanja. Na predlog odbornika za urbanistiko je odbor sklenil prodati Avtonomnemu inštitutu za ljudska stanovanja zemljišča na področju Spodnje Magdalene za gradnjo v treh presledkih 66., 68. oziroma 250. stanovanj. O tem sklepu odbora bo drevi razpravljal občinski svet.

V zvezi z vprašanjem gradnje športnih igrišč je odbor razpravljal o predlogu odbornika Verze naj bi občina prispevala denarno podporo za gradnjo nogometnega igrišča pri naselju Sv. Sergija.

Posebno poglavje so na seji posvetili rdečkam — bolezni, ki se v razširjeni obliki pojavlja v presledkih nekaj let. V zadnjih treh mesecih preteklega leta in prvih dveh mesecih letošnjega so v tržaški občini zabeležili kar 1220 obolenj. V ta namen je občina sklenila ukrepati po vzgledu milanske občine, ki je poskrbela za brezplačno cepljenje deklic med 11. in 13. letom starosti. Ker je v našem mestu približno 4.400 deklic te starosti in ker stane vsaka doza cepiva 1.400 lir, bi morala občina v ta namen potrošiti sedem milijonov lir.

Na predlog odbornika za ekonomat je odbor sklenil, da bo občina brezplačno dodelila nekatere prostore otroškim vrtcem ONAIRC. Pri tem pridejo v poštev tudi otroški vrtci v tržaški okolici, kot otroški vrtci v Bazovici. Gropadi in Križu.

Na koncu je odbor sprejel še vrsto drugih sklepov, o katerih se bo moral dokončno izreči občinski svet.

ENEL

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA

SPOROČILO POTROŠNIKOM

Sindikalne organizacije delavcev elektriške stroke so proglasile na celotnem državnem ozemlju razčlenjene stavke v obdobju od včeraj do torka, 10. aprila.

Čeprav je ENEL sprejel nujne ukrepe, je možno, da ne bo mogel zagotoviti neprekinjene dobave toka niti za najnujnejše potrebe.

Zaradi tega vabi vse potrošnike, in zlasti industrijske, da sprejmejo potrebne ukrepe za zaščito lastnih naprav ter vse previdnostne ukrepe, ki so v tem primeru potrebni.

ZARADI STAVKE CARINIKOV

1200 VAGONOV BLAGA USTAVLJENIH V LUKI

Poljska je pravočasno ustavila promet z živino

Stavka uslužbencev carine v Italiji je povzročila močan zastoj v pristaniščih, ki delujejo predvsem s tujino. Med najbolj prizadetimi je brez dvoma tržaško pristanišče, kjer je zaenkrat zaustavljenih 1200 vagonov raznega blaga. Odpravili so jih le nekaj, ki so bili že na poti v trenutku, ko je bila stavka oklicana. Na Proseku je pri carini čakalo le nekaj tovornjakov s prikolicami. Natovorjeni so bili z mesom, vendar kaže, da bodo odpravljeni pravočasno. V Pontebi pa čaka 14 vagonov živine, 44 vagonov sadja in drugih prehrambenih izdelkov za tujino, 321 pa je vagonov z mešanim blagom.

Pristojne oblasti zagotavljajo, da ne bo prišlo do nevšečnosti v zvezi s prevažanjem živine, ker so bile poljske oblasti, ki dostavljajo v Trst skoraj 95 odst. živine, pravočasno obveščene. Prav tako so se pravočasno organizirali v Avstriji, tako da na prehodu pri Kokovem. čaka le deset tovornjakov.

Antifašistični večer ZKMI

ZKMI priredi danes ob 18. uri v sedežu v Ul. S. Zenone 10 antifašistični večer, med katerim bodo predvajali film «All'armi siam fascisti». Nadalje bo tudi razstava še neobjavljenih dokumentov o današnjem fašizmu. Mladina šentjakobskega krožka «A. Cabral» vabi meščane, da se večera polnoštevilno udeleže in opozarja, da bo jutri, v soboto, ob 17. uri na šentjakobskem trgu antifašistično zborovanje, na katerem bo govoril predsednik pokrajinskega vodstva ANPI Arturo Calabria.

Položaj v PSI

Deželni sestanek struje «presenza»

V Vidmu so se sestali voditelji struje «presenza socialista» v PSI (Mancinijeva struja). Sestanek je vodil deželni odbornik De Carli, ki je ostro kritiziral sedanje deželno vodstvo stranke in zahteval, naj se še pred začetkom kampanje za deželne volitve, skliče deželni kongres PSI.

V stališču vodstva struje je rečeno, da so v vseh drugih deželah po Italiji že organizirali deželne kongrese, samo v Furlaniji - Julijski krajini ne, kar po mnenju struje «presenza» omejuje dejavnost stranke, posebno še zato, ker je deželno tajništvo PSI brez potrebne opore na bazi in zato nedelavno.

Mancinijevci poudarjajo tudi, da predstavljajo v deželi 25 odst. članstva in da se njihova politična linija utrjuje v okviru sodelovanja «kartela levih struj» v PSI, da pa ne odklanjajo zavezništva na enotni osnovi z drugimi silami, kar pa se lahko zgodi samo brez shematizmov.

V sporočilu poudarjajo voditelji «presenze», da je sklicanje deželnega kongresa PSI pogoj za začetek volilne kampanje.

Obvestilo izletnikom

Vse naročnike in čitatelje Primorskega dnevnika, ki so se prijavili za naše letošnje potovanje v Tunis prosimo, da poravnajo zadnji obrok vpisnine v dneh 2., 3. ali 4. aprila.

Ob tej priložnosti naj prinesejo izletniki, ki so se vpisali za skupni potni list, osebno izkaznico (ne starejšo od pet let). Vsi ostali pa naj prinesejo s seboj potni list.

Z giulio v skalnati usek: pridržana prognoza za šoferja

Malo pred polnočjo se je hudo ponesrečil 19-letni Paolo Giustolisi iz Ul. Catalani 3. S svojo giulio se je peljal po Trbiški cesti proti Sesljanu, ko je pri križišču s cesto, ki pelje v Saležd, izgubil nadzorstvo nad vozilom, ki je z vso silo treščilo v skalnati usek in se vnelo. Giustolisi si je pri trčenju močno poškodoval lobanjo in izgubil zavest, zaradi česar so ga v bolnišnici sprejeli s pridržano prognozo. Na kraj so prihiteli tudi openski gasilci, ki so v kratkem pogasili požar.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Dott. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Manzoni, Largo Sonnino 4; INAM Al Cedro, Trg Oberdan 2; Ai Gemelli, Ul. Zorutti 19/c.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Ai Due Lucci, Ul. Ginnastica 44; Miani, Miramarski drevored 117 (Barkovlje).

Izleti

SPDT priredi 1. aprila izlet na Veliki vrh. Odhod z avtobusom ob 8.30 iz Ul. Beccaria do Proseka. Od tam peš v Zgonik, na Veliki vrh, v Repnič, Prosek. Skupno 4 ure in pol hoje.

V primeru slabega vremena bo izlet v nedeljo, 8. aprila, z istim programom.

SPDT priredi za velikonočne praznike zimovanje na Voglu. Iz Trsta se odpotuje v soboto, 21. aprila 1973 ob 15. uri. Povratek v sredo, 25. aprila. Zaradi omejenega števila prenočišč v hotelu «Triglav» v Stari Fužini, se bo vpisovanje zaključilo nepreklicno 4. aprila. Informacije in vpisovanje pri Norči, Ul. Geppa 9. Naprošamo, da pri vpisnini poravnate račun.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 30. marca
BRANIMIR

Sonce vzide ob 5.49 in zatone ob 18.30 — Dolžina dneva 12.41 — Luna vzide ob 3.39 in zatone ob 14.08

Jutri, SOBOTA, 31. marca
BOGOMILA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,4, najnižja 11,5, ob 19. uri 13 stopinj, zračni pritisk 1014 mb, rahlo narašča, veter 34 km na uro, s sunki 75 km na uro, vzhodni-severovzhodni, vlaga 44-odstotna, nebo pooblačeno, morje razburkano, temperatura morja 9 stopinj

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 29. marca 1973 se je v Trstu rodilo 6 otrok, umrlo je 15 oseb.

UMRLI SO: 74-letni Francesco Bombi, 77-letni Ettore Benevia, 85-letni Ermanno Lorenzi, 50-letna Agnese Tedisco por. Stipanovich, 77-letni Leo Primavera, 75-letni Mariano Pavat, 90-letna Clotilde Lofino vd. Gargnese, 82-letna Guglielmina Kokola vd. Lepre, 63-letni Guglielmo Cappellazzo, 84-letna Anna Maria Cominotti vd. Palma, 71-letna Valentina de Tuoni, 61-letni Giuseppe Emili, Giacomina Minca por. Dobrigna, 59-letni Mario Romano, 79-letna Ardemia Zorzut vd. Sandrin.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst Kulturni dom

NASTOP BALETNO - FOLKLORNE SKUPINE OSNOVNE ŠOLE — VIČ LJUBLJANA

Program:

Belokranjski plesi - Fruške, Jabuke, Lepa Anka, Seljančica, Gorenjski plesi
Splet štajerskih plesov - Čindara, Šotiš, Poskakača, Zajček
Marjan Kozina - Bela krajina
Mayerberg Giacomo - Mazurka
Johann Strauss - Dunajski valček
Ples na glasbo Wolfgang Amadeus Mozart - Adagio - Allegro - Es-dur
Kazačok

Vse plese izvajajo člani baletne skupine.

Koreograf — **Tatjana Remškar**

V torek, 3. aprila 1973 ob 15.30

P D «SLAVKO ŠKAMPERLE»

priredi v soboto, 31. marca ob 20.30 v veliki dvorani na stadionu «1. maj»

koncert

harmonikarskega ansambla «MIRAMAR» združen z nastopom gojencev društvenega glasbenega tečaja.

Kot gost nastopi harmonikarski virtuoz

ROMANO BENETELLO

iz Padove, zmagovalec svetovnega oskarja 1972 v San Sebastianu v Španiji.

Vljudno vabljeni vsi člani, prijatelji društva in ljubitelji glasbe.

SLOVENSKA PROSVETA (Trst) in ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE (Gorica)

vabita na

KOROŠKI VEČER

v soboto, 31. marca ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Spored:

I.

France Cigan: Ustoličenje karantanskega kneza (kantata za soliste, mešani zbor in trobila).

II.

Koroška v pesmi in besedi.

Izvaja zbor «Jakob Petelin - Gallus» iz Celovca pod vodstvom Jožka Kovačiča.

Vstopnice dobite na sedežu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3/I. od 16. do 19. ure, tel. 768189, v soboto pa v Kulturnem domu eno uro pred pričetkom prireditve.

Prosvetno društvo «VALENTIN VODNIK» - podružnica Glasbene matica Dolina priredi danes, 30. t. m. ob 20. uri v društvenih prostorih v Dolini

NASTOP GOJENCEV

s sodelovanjem harmonikarskega ansambla in otroškega pevskega zbora iz Trsta.

Vljudno vabljeni. Vstop prost.

Razstave

V TRŽAŠKI KNJIGARNI, Ul. sv. Frančiška 20, bo Deziderij Švara odprl 31. t. m. ob 18. uri osebno razstavo.

V občinski galeriji bo od 2. do 10. aprila razstava del Corrada Davideja.

V galeriji Russo (Pasaža Rossoni) bo v nedeljo, 1. aprila ob 11. uri Ottone Griselli odprl razstavo svojih del.

V občinski galeriji razstavlja Mario Rebez. Razstava bo odprta do 1. aprila.

V koprski galeriji Loža razstavljajo trije umetniki in sicer Jure Cihlar, Božidar Grabnar in Boštjan Putrih. Razstava bo trajala do konca meseca.

V galeriji «Forum» v Ul. Coroneo 1 razstavlja Lojze Spacal.

V galeriji «Degli Artisti» bo do 8. aprila razstavljal tržaški slikar Marino Aita.

V galeriji «Tergeste» razstavlja do 6. aprila svoja dela Carlo Miceu. Razstavlja krajine in marine.

V umetniški galeriji «La Lanterna» bo Jože Ciuha razstavljal svoja dela od 31. t. m. do 4. maja.

Gledališča

SAG

Slovensko amatersko gledališče v Trstu gostuje s farso v treh delih Jožeta Javorška «Povečevalno steklo» v soboto, 31. t. m. ob 20. uri v kinodvorani na ŠKOFIJAH; v nedeljo, 1. aprila ob 19. uri v osnovni šoli v SLOVENSKEM GRAČIŠČU; v soboto, 7. aprila ob 20. uri v Zadružnem domu v DEKANIH in v nedeljo, 8. aprila ob 20. uri v ŠMARJAH.

VERDI

Jutri ob 18. uri zadnja ponovitev Ponchiellijeve opere «La Gioconda».

Gledališče Verdi pripravlja z režijo Alberta Fassinija opero P. I. Čajkovskega «Pikova dama». Dirigiral bo Reynal Giovaninetti.

POLITEAMA ROSSETTI

Drevi ob 21. uri bo prva predstava dela Carla Bertolazzija «Egoist». Nastopili bodo Mario Feliciani, Angiola Baggi, Mino Bellei, Piero Padovan, Eliana De Vida in igralci Stalnega gledališča Elisabetta Bonino, Orazio Bobbio, Giusi Carrara, Luciano D'Antoni, Mimmo Lo Vecchio, Saverio Moriones, Gianfranco Saletta, Lino Savorani in Giorgio Valletta. Režija Giorgio Tolusso, scene so delo Carla Tommasija, kostumi Maurizia Monteverdija, glasbeno spremljavo pa je oskrbel Peppino De Luca.

Rezervacije in prodaja vstopnic v osrednji blagajni, Pasaža Protti (tel. 36372, 38547).

AVDITORIJ

Drevi ob 20.30 zadnja abonmajska predstava «Teatro oggi 73» z delom «Moby Dick», ki ga bodo ponavljali do nedelje, 1. aprila. Za to predstavo bodo mladini na razpolago vstopnice po 300 lir. Rezervacije in prodaja vstopnic pri osrednji blagajni, Pasaža Protti.

LITERARNE SOBOTE

Jutri bo gost «literarnih sobot» Francoz Roland Barthes, ki bo govoril o temi «Jezikovne vojne».

Kino

«La Cappella Underground» ob 19. in 21.00 «Lolita» (Vel. Britanija, ZDA, 1961). Igrajo: James Mason, Sue Lyon, Shelley Winters, Peter Sellers.

Nazionale 16.00 «Cinque matti al servizio di leva». Barvni film.

Fenice 15.00 «Ultimo tango a Parigi». Barvni film. Marlon Brando in Maria Schneider. Prepovedano [illegible]

Eden 15.00—22.00 «Ultimo tango a Parigi» Barvni film. Režija Bertolucija. Marlon Brando in Maria Schneider. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 «Da Hong-Kong: l'urlo, il furore, la morte». Barvni film.

Excelsior 15.00—18.30—22.00 «Ludwig», Helmut Berger, Romy Schneider in Trevor Hovard. Prepovedano mladini pod 14. letom. Barvni film.

Ritz 15.30 «È simpatico, ma gli romperei il muso». Yves Montand in Romy Schneider. Barvni film.

Aurora 16.30 «Corvo rosso non avrai il mio scalpo». Barvni film.

Capitol 16.30 «Il richiamo della foresta». Barvni film. Charlton Heston.

Cristallo 15.30 «Il Padrino». Barvni film. Igra Marlon Brando.

Filodrammatico 16.30 «Messe nere per le vergini svedesi». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00 «La morte cammina con i tacchi alti». Susan Scott in Frank Wolf. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «La polizia ringrazia». Mariangela Melato in Enrico Maria Salerno. Barvni film.

Abbazia 16.00 «Alyse in Chloe» («Les Bichettes»). K. Jakolsen in M. Girardon. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 «Monty Walsh, un uomo duro a morire». Lee Marvin, Jack Palance. Barvni film.

Impero 16.30 «Due ragazzi che si amano». Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Ideale 16.00 «Gli orrori del castello di Norimberga». Elke Sommer in Joseph Cotten. Prepovedano mladini pod 14. letom. Barvni film.

Razna obvestila

Jutri, 31. t. m. bo v Slovenskem kulturnem klubu, v Ul. Donizetti 3/I prof. Bojan Pavletič vodil «pogovor o športu». Začetek ob 19. uri. Predvideno srečanje z Borisom Pahorjem bo to soboto odpadlo.

Prispevki

Namesto cvetja na grob in v spomin drage Zofi Godina vd. Primosi darujeta Paula in Angelo Kukanja 10 tisoč lir za Dijaško matico.

Včeraj nas je zapustil naš dragi

FRANC PREMRL

oče narodnega junaka Janka - Vojka

Pogreb dragega pokojnika bo v Šembidu (Podnanosu) jutri, 31. t. m. ob 16. uri.

Žalujoči: hčerka Radoslava, sinova Ciril in Marijan, sestri Anica in Ivanka, zet Boris Pahor, snahi Ema in Ivanka ter drugo sorodstvo

Šembid (Podnanos), Trst, Ljubljana, Koper, Milan, 30. marca 1973

Včeraj, 29. t. m. nas je zapustil naš dragi

JOŽEF SLAPNIK

Pogreb pokojnika bo jutri, 31. t. m. ob 15.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Ricmanje.

Žalostno vest sporočajo hči Ludmila z možem Lojzetom, vnuka Severin in Mario in drugi sorodniki

Ricmanje, 30. marca 1973

Pogrebno podjetje Zimolo, Ul. Torrebianca 28

Posegi Kmečke zveze v korist neposredne prodaje mleka

Kot smo v včerajšnji številki napovedali, objavljamo danes pismi, ki ju je Kmečka zveza naslovila lani in ponovno letos na pristojne oblasti, da se prepreči nenadna prepoved neposrednega prodajanja mleka po družinah, ki se mu sicer posvetuje le še nekaj desetin naših živinorejcev, a bi pomenila zanje veliko krizo, vsaj dokler ne bo ohratovala zadružna mlekarna, ker bi ne vedeli kam dajati mleko in bi bili zato prisiljeni prodajati živino.

«Spoštovani gospod župan tržaške občine

Odbornik za zdravstvo in higieno tržaške občine

Odbornik za policijo in prehrano tržaške občine

Odbornik za kmetijstvo tržaške pokrajine

Predmet: Ukinitev neposredne prodaje mleka

Trst, 4. 1. 1972.

Kot Vam je znano, je v naši pokrajini že dolgoletna tradicija, da živinorejci prodajajo neposredno svoje mleko po družinah v mestu. Ta pojav ni nikoli povzročal nobene težave zdravju potrošnikov. Prav narobe; sledi iz analiz, ki jih je tržaška občinska uprava izvršila po nalogu ministrstva za zdravstvo v letu 1964, da je domače mleko veliko boljše od uvoženega in ravno zaključki analize poudarjajo, da je «mleko», ki se ga pripredi v naših krajih, brez dvoma boljše z vseh gledišč od uvoženega» in da «bi moralo biti namenjeno (ker dosega komaj 10 odst. potrošnje) otrokom in bolnikom, ki bolj kot vsi drugi potrebujejo boljše mleko».

Zato bi pomenila ukinitev dovoljenj še tistim nekaj desetinam mlekaric, ki se vsak dan trudijo v mesto, da dosežejo od svojega težkega dela malo boljše, čeprav še vedno zelo skromno, plačilo, kot ga živinorejcem privoščijo velika posredniška podjetja, le nadaljnji hud udarec domači živinoreji, ki je poleg splošne krize morala lani utrpeti še veliko škodo zaradi suše.

Tudi in predvsem javne ustanove morajo vendar zavzeti jasno stališče, ali mislijo podpirati kmetijstvo (in živinoreja je še vedno njegova temeljna panoga), kar bi ustrezalo med drugim tudi proglašenim urbanističnim smernicam glede uporabe teritorija, ali ga mislijo pokopati.

To še zlasti v sedanjem trenutku, ko kmetovalci s svoje strani vlagajo najresnejše napore, da z zadružnimi pobudami oživijo in nakažejo nov razvoj te važne, a žal premalo upoštevane gospodarske dejavnosti. Poleg zadružnih oblik dela na področju specializiranih kultur (vinogradništvo, vrtnarstvo in cvetličarstvo), je pred začetkom delovanja zadružni hlev. Več kot sto živinorejcev se je pa združilo za ustanovitev zadružne mlekarne, ki bi lahko zbirala vse mleko domače prireje. Ta pobuda je že dosegla podporo v obliki 80 odst. prispevka od dežele in je pričakovati, ob dolžni podpori vseh pristojnih oblasti, da bo mogla v tem letu zadružna mlekarna začeti obratovati.

Toliko bolj zato živinorejci morajo razumeti vsak tak «kaznovalni» ukrep kot nadaljnje oviranje njihovih hvalevrednih pobud, da se rešijo — sebi in seveda tudi potrošnikom v prid — spon posredništva in podporo temu, ki je znano, koliksen del sadu njihovega trdega dela obgrizne.

Zato Vas pozivamo, da vložite vse svoje moči, da prihranite domačim živinorejcem nov hud udarec, ki bi naravno mogel zelo škodljivo vplivati na njihovo voljo do nadaljnjih naporov na zadružnem sektorju in v pričakovanju Vašega cenjenega odgovora

Vas pozdravljamo z odličnim spoštovanjem

Predsednik:
Alfonz Guštin»

* * *

24.3.1973

«Predmet: Neposredna prodaja mleka

Spoštovani gospod odbornik za mestno policijo in prehrano

Občina Trst

Naši člani, živinorejci, ki neposredno prodajajo svoje mleko v mestu, so nas opozorili, da jih mestni stražniki ponovno ustavljajo in jim prepovedujejo prodajo. Sklicujoč se na naše pismo z dne 4. 1. 1972, Vas prosimo, da vložite svoj vpliv, da se zadevi najde rešitev, ki naj omogoči nadaljevanje prodaje mleka vsaj do začetka delovanja zadružne mlekarne na Repentabru, ki je v fazi načrtov.

Ostajamo vam na razpolago za vsako potrebno poglobitev vprašanja in Vas pozdravljamo z odličnim spoštovanjem

Tajnik:
Lucijan Volk

Kot je torej razvidno, se je tudi pri tem vprašanju Kmečka zveza dosledno zavzela za koristi svojih članov in vseh prizadetih živinorejcev, kot se bo tudi v naprej, da se jim ne stori krivica in da se težke razmere, v katerih delujejo, še ne poslabšajo, ampak nasprotno izboljšajo, kar upamo, da se bo zgodilo v čim krajšem času z začetkom delovanja zadružne mlekarne.

● *Drevi, 30. t.m.* ob 20. uri bo v krožku «Che Guevara» v Ul. Madonnina 19 čilski novinar Gabriel Banchero govoril o Čilu po nedavnih volitvah.

● *Tretja zakonodajna komisija* pri deželnem svetu je sprejela zakonski predlog, ki vnaša na naše področje določbe državnega zakona štev. 1044 iz leta 1971 in ki zadeva otroške jasli. Zakon je bil sprejet z večino glasov ter so se proti niemu izrekli samo svetovalci MSI.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

V Portorožu možnost kongresnega turizma

Primorska mladina se vključuje v akcijo «Kozjansko 73» - Tudi letos prvomajska proslava na Socerbu

Z novo, najsodobneje opremljeno kongresno dvorano ter z razširitvijo hotelskih zmogljivosti ima Portorož idealne pogoje za organizacijo raznih kongresov, posvetovanj in simpozijev. Skratka, razvijal naj bi se nov vid turizma, tako imenovani konkresni turizem. Zavod za turizem je že sestavil letošnji okvirni plan, po katerem naj bi bilo letos v Portorožu okrog 30 raznih kongresov in simpozijev, na republiški, zvezni in mednarodni ravni. Prvi štirje kongresi so bili že v začetku leta, pred dnevi pa se je začel peti, in sicer simpozij o sodobnih metodah v računovodstvu. Prisotnih je 540 strokovnjakov s tega področja, ki so v treh dneh zasedanja obdelali vrsto aktualnih tem, predvsem glede ugotavljanja in delitev dohodka v TOZD

* * *

Tudi primorska mladina bo sodelovala na vserepubliški mladinski akciji Kozjansko 1973. Namen te akcije je pomagati gospodarsko najbolj nerazvitemu predelu Slovenije, da dobi svojo gospodarsko osnovo, s tem pa tudi svojo perspektivo. V mladinskih delovnih brigadah bodo sodelovali mladinci in mladinke iz vseh primorskih občin, predvsem v juliju in avgustu.

* * *

Na Primorskem smo priča vrsti integracijskih procesov. Prve konkretne sadove so na tem področju zabeležili gostinci. Pred dnevi je bil v gostinskih organizacijah na obali referendum o združitvi hotelskih podjetij v Piranu, Portorožu in Ankaranu. Velika večina članov delovnih kolektivov je glasovala za združitev, razen v hotelskem podjetju Palace, kjer je bilo za združitev 239 glasov, proti pa 87 glasov. Novo podjetje se bo imenovalo Združeno hotelsko podjetje Portorož. Združevalo bo nad 60 odstotkov vseh prenočitvenih zmogljivosti obale in zaposlovalo okrog 800 gostinskih delavcev. Združitev bo omogočila racionalnejše razporejanje kadrov, smotrnejše vlaganje sredstev, enotnejše načrtovanje prireditev in seveda še vrsto drugih ugodnosti.

Predvčerajšnjim pa je bil podoben referendum v gostinskih podjetjih kraško - notranjskega področja. V združeno hotelsko podjetje so se vključili zavod Postojnska jama, postojnski hotel Kras in cerkniški Skocjan. Za združitev je glasovala velika večina članov delovnih kolektivov imenovanih gostinskih organizacij. Tudi tu si obetajo od združenega podjetja vrsto prednosti, predvsem pa bodo imeli več sredstev za ureditev nekaterih načrtov, kot na primer izgradnja zimskega športnega središča Kalič pri Postojni, izgradnja pokritega plavalnega bazena v Postojni, izgradnja hotela v Cerknici in motela na Uncu ter kopališča in čolnarne ob Cerkniškem jezeru.

* * *

Tudi letos bo osrednja primorska proslava 1. maja na Socerbu. Na tradicionalnem prvomajskem pikniku se bodo zbrali delovni ljudje s slovenske obale in iz drugih področij Primorske, povabili pa bodo tudi goste iz zamejstva. V vseh večjih središčih Primorske bodo tudi slavnostne akademije, posvečene tako mednarodnemu prazniku dela kakor tudi 27. aprilu, obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte.

* * *

O ekoloških problemih slovenske obale so te dni razpravljali tudi na širšem posvetovanju v Portorožu. Prisotni strokovnjaki so opozorili, da vprašanje čistoče morja ob slovenski obali trenutno sicer še ni kritično, perspektive pa so vse prej kot rožnate. Morju namreč grozi biološka umazanija industrijskih odplak reke Pad, nadalje so tu odplake mestnih kanalizacij, hkrati pa je prisotna stalna nevarnost onesnaženja z nafto. Morska biološka postaja v Portorožu in obalno društvo za varstvo okolja sta v zvezi s tem že sprejela nekatere konkretne ukrepe. Tako nameravajo organizirati stalno službo, ki naj bi nadzorovala morje ter nabaviti varovalne bariere pred izlivi nafte. Na posvetovanju v Portorožu so tudi opozorili, da je italijanski tanker Nonnougo še zmeraj ob savudrijski obali ter da še zmeraj ni odstranjena nevarnost, da bi se nafta iz tega tankerja izlila v morje. Zahtevali so odločnejšo akcijo, da se uredi zadeva. Po zadnjih vesteh naj bi brodar — lastnik ladje, prepustil celotno zadevo pristojnim jugoslovanskim organom.

L. O.

V sredo zvečer je gorelo na Vrhu

Tudi na Vrhu je v sredo zvečer gorelo. K sreči so se gašenja, še pred prihodom gasilcev iz Gorice, lotili številni domačini, sicer bi bila škoda veliko večja. Okrog 21. ure je neki domačin pritekel v domačo gostilno Devetak povedat, da na Largi gori. V gostilni so bili takrat zbrani jamarji, člani društva «Kraški krti», in nekateri gostje, ki so večerjali. Bilo jih je okrog trideset in takoj so pohiteli na kraj požara. Tu so ugotovili, da je istočasno gorelo kar na treh krajih, znak, da je nekdo ogenj podtaknil. Ljudje so takoj pričeli gasiti, okrog devete in pol so iz Gorice prišli tudi gasilci. Gorelo je na prostem in tudi v borovem gozdiču ob cesti. Gašenje je trajalo več kot tri ure, požganih je nekah hektarjev zemljišča in gozda, škode ni moč oceniti.

Po tolikšnih požarih na našem Krasu se ljudje upravičeno sprašujejo ali gre za navadno malomarnost kakega avtomobilista, ki vrže iz avtomobila cigaretni ogorek ali vžigalico, ali pa za namerne požigalce.

OSMI REDNI OBČNI ZBOR KMEČKE ZVEZE

Stanovska organizacija slovenskih kmetov razpravljala o položaju in razvoju našega kmetijstva na Goriškem

Z uvedbo IVA so kmetje dvakrat prizadeti, pri prodaji svojih pridelkov in pri nakupih - Poročilo tajnika dr. Mirka Primožiča - Izvolitev novega upravnega in nadzornega odbora - Pozdravni telegram KZ iz Trsta

Na zadnjem občnem zboru Kmečke zveze iz Gorice, ki je bil osmi, so izvolili naslednji upravni odbor: Miloš Bobič, Peč, Alojz Boneta, Dol, Cvetko Brajnik, Štandrež, Anton Figelj, Oslavje, Franc Gergolet, Doberdob, Milan Gravner, Oslavje, Milko Klanjšček, Oslavje, Rado Lakovič, Doberdob, Drago Maraž, Števerjan, Zorko Maraž, Števerjan, Franc Petejan, Sovodnje, Stanko Primožič, Gabrje, Avgust Štekar, Števerjan, Salamon Tomsič, Rupa, dr. Mirko Primožič, Gorica. Nadzorni odbor: Franc Lupin, Štandrež, Jožef Gergolet, Doberdob, Ludvik Nanut. Štandrež.

Občni zbor je bil na sedežu zveze v Ul. Malta ob prisotnosti velikega števila članov. Kmečka zveza iz Trsta je poslala pozdravni telegram, v katerem se opršča, ker se njen predstavnik ni mogel udeležiti shoda zaradi istočasnega sklicanja glavnega sveta, na katerem so imenovali predsedstvo in izvršne organe, pač pa je poslala pozdrav tržaških kmetov in želela občnemu zboru koristno delo v prid goriških kmetov.

Občni zbor je odprl predsednik Avgust Štekar, tajnik dr. Mirko Primožič pa je podal poročilo upravnega odbora, Salamon Tomsič blagajniško poročilo, predsednik nadzornega odbora Franc Lupin pa je predlagal razrešnico staremu odboru, ki so jo sprejeli.

V svojem poročilu je tajnik dr. Mirko Primožič analiziral stanje kmetijstva. Omenil je zaustavitev bega mladih ljudi z zemlje, pojav, ki ni več nov, ter pripomnil, da v sedanjem razdobju tare kmečkega človeka podražitev kmečkih strojev, gnojil in škropiv.

«Uvedba novega davka na dodatno vrednost IVA — je rekel dr. Primožič v svojem poročilu — bo še bolj prizadel našega kmeta, ker trgovci, kot se to dogaja danes, nočejo plačevati kmetu davka IVA, češ da ga bodo sami poravnali državi, ker kmet ni dolžan plačevati tega davka. Resnica pa je drugačna. Kmet v resnici ni dolžan vrniti kasiranega davka, če nima nad 21 milijonov lir letnega dohodka, kar velja za vse naše kmete, ne more pa istočasno zahtevati povračila za davek, ki ga sam plača pri raznih nakupih, kar bi mu uravnalo bilanco, kot to delajo trgovci in obrtniki. Če torej sprejmemo tolmačenje trgovcev, bomo dvakrat oškodovani, ker pri prodaji ne bomo kasirali davka, pri nakupih pa ga bomo gotovo plačali».

Položaj kmečkega življa v Brdih je kolikor toliko zadovoljiv, odkar so kmetje opustili sadjarstvo in tudi živinorejo (razen nekaj glav, ki jih rabijo za gnoj) ter se posvečajo skoraj izključno samo vinogradništvu ter vino prodajajo po dokaj ugodnih cenah. Velika neznanka v Brdih je slaba letina ali toča, ki lahko uničita večji del pridelka. Neprimerno slabše pa je stanje kmetijstva na Krasu. Mladina se sploh ne ukvarja več s to gospodarsko panogo in jemlje kmetovanje za dodatek k svoji zaposlitvi v tovarnah. Zelo se je na Krasu razpasla divjačina, ki na itak skrčenih obdelovalnih površinah uničuje skromen pridelek. Živinoreja tudi ni primerna, ker terja veliko dela s pripravo krme in pašo, oblasti pa odsvetujejo rejo krav mlekaric in podpirajo rejo živali za zakol, kar se ne more uveljaviti zaradi nizkih odkupnih cen.

«Omenil sem dva pola goriškega kmetijstva — je nadaljeval dr. Primožič -- Brda, kjer je kmetijstvo še kar donosno, in Kras, kjer lahko rečemo, da je v obupnem stanju. Vmes je še sovodenjska in goriška ravnina, kjer kmet životari in res ni več toliko mladih, ki bi ostali in delali doma, so pa njih možnosti večje zaradi lažjih pogojev dela v ravnini, ker je tu zemlja bolj rodovitna in ker se vrtnarstvo kljub delni krizi še vedno izplača. Živinoreja pa je tudi tu z zatonu in se bodo v kratkem tudi naši kmetje posluževali mleka v kartonskih konfekcijah, ki jih je že opaziti v vsaki vaški trgovini.

Dotaknem naj se še problema naravnih nezgod. Dočim se država in dežela spomnita kmeta ob priliki hudih neurij, se popolnoma pozabijo na škodo, ki jo povzroča divjačina, kajti tudi to je naravni pojav, ki prizadene kmeta. Že nekaj let pripravljajo deželni zakon, ki bi predvideval odškodnino za povzročeno škodo, a do danes še ni bilo slišati, da bi kdo kaj dobil. Vse je prepuščeno dobri volji in možnostim lovske družine, ki plača kmetu tako nizko odškodnino, ki v marsikaterem primeru ne odtehta niti škode, ki jo lovci povzročijo, ko hodijo po naših njivah.

Ko že govorimo o državni in deželni pomoči ob naravnih nezgodah, pa ne moremo mimo dejstva, da prihaja pomoč tako pozno, da skoro pozabiš, kdaj in zakaj si nekaj prosil. Za primer bi navedel neurje, ki je prizadelo Brda spomladi in poleti 1971 in so bila posojila in prispevki izplačani šele v zadnjem času. Zahtevati moramo, da pride pomoč hitro po nezgodi».

V sklepnem delu svojega poročila je tajnik dr. Primožič poročal o delovanju Zveze, o pomoči upravnega, pravnega in strokovnega značaja, o predavanjih, o novih zakonih in pomoči, ki se nudi prav v zadnjem času. Omenil je tudi bližnje volitve v kmečko bolniško blagajno ter omenil občuten nadec števila vpisanih kmetov v Sovodnjah, Doberdobu in Gorici.

V diskusiji, ki je bila zelo živahna, so se kmetje zadržali pri davku na dodatno vrednost, jusarskih zemljiščih, vojaških služnostih, zadružništvu in kraških rezervatih. Spoznali so potrebo po tiskanju biltena zakonskih predpisov in ugodnosti, ki jih nudita kmetijstvu deželna in državna zakonodaja.

Odvetnik Karel Primožič, ki je prisostvoval občnemu zboru, je dejal, da se sistem podpor in prispevkov posameznikom bliža koncu, odkar je Italija sprejela svoje obveznosti do kmetijstva v okviru Skupnega evropskega trga, in da bodo odslej podpirali samo zadružne oblike kmetijstva.

Gneča na davkariji za prijavo davkov

Še dva dni nas ločita od zapadlosti roka za prijavo lanskega dohodka. Na davkariji je včeraj dopoldne prvič nastala gneča, ki jo predvidevajo tudi za jutri in pojutrišnjem. Do včeraj ob 14. uri so sprejeli okoli 3.800 prijav fizičnih in okoli 500 prijav juridičnih oseb. Če upoštevamo, da mora v teh dneh prispeti na davkarijo okoli 8.000 osebnih prijav in 1500 prijav juridičnih oseb, se obeta davčnim uradnikom še dosti dela. Izredno veliko prijav prihaja tudi s priporočeno pošto. Samo včeraj jih je prišlo 250. Da bi sprejemni urad olajšal državljanom opravljanje te svoje dolžnosti, je prilagodil urnik in dal na razpolago primerno število ljudi. Za informacije je na voljo urad finančne intendance na Korzu, davkarija v Ul. Filzi (sodna palača) pa ima na hodniku šest uradnikov, tri v sobi, vrhu tega pa še prokurator za morebitna pojasnila. Postopek poteka izredno naglo, ker ur[illegible] ob prevzemu samo bežno pregledajo davčno prijavo ter izstavijo potrdilo, da je davčni zavezanec opravil svojo dolžnost.

Koroški večer

Na Koroškem večeru, ki bo v nedeljo ob 17. uri v katoliškem domu v Gorici, bo nastopil mešani pevski zbor Jakob Petelin-Gallus iz Celovca pod vodstvom Jožka Kovačiča. Na sporedu je kantata Franceta Cigana «Ustoličenje koroškega kneza» in venček pesmi z naslovom «Koroška v pesmi in besedi».

Jutri predavanje čilskega novinarja

Kulturni krožek Rinascita priredi jutri, v soboto ob 17.30 v dvorani federacije KPI v Ulici Locchi 2 debato o političnih perspektivah v Čilu po zadnjih volitvah. Uvodni govor bo imel čilski novinar Gabriel Banchero, član mednarodne sekcije Komunistične partije Čila

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE (Gorica) in SLOVENSKA PROSVETA (Trst)
vabita na
KOROŠKI VEČER
v nedeljo, 1. aprila ob 17. uri v Katoliškem domu
Spored:
I.
France Cigan: Ustoličenje karantanskega kneza (kantata za soliste, mešani zbor in trobila).
II.
Koroška v pesmi in besedi.
Izvaja zbor «Jakob Petelin - Gallus» iz Celovca pod vodstvom Jožka Kovačiča.

Razna obvestila

Šolsko skrbništvo javlja, da so razpisali natečaj za 81 mest didaktičnega ravnatelja. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 19. aprila letos. Za podrobnejša pojasnila naj se zainteresirani obrnejo do urada šolskega skrbništva v Gorici.

Kino

Gorica

VERDI 17.00—22.00 «Fritz il gatto». Barvna slikanica. Mladini pod 18. letom prepovedano.
CORSO 17.15—22.00 «Il clan dei Marsigliesi». C. Cardinale in J. P. Belmondo. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedano.
CENTRALE Danes zaprto.
MODERNISSIMO 17.00—22.00 «I giochi proibiti dello Aretino Pietro». F. Benussi in T. Kendal. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.
VITTORIA 17.15—22.00 «Canterburry proibito». M. Konopka in F. Benussi. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

Tržič

AZZURRO 17.30 «Te Deum». Barvni film.
EXCELSIOR 16.00 «I racconti di Canterburry». Barvni film.
PRINCIPE 17.30 «Il grande duello». Barvni western film.

Nova Gorica

SOČA «Viking z juga», italijanski barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA «Črni izziv», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE Prosto.
RENČE Prosto.
PRVAČINA Prosto.
ŠEMPAS «Rdeči krog», francoski film v barvah — ob 20.
KANAL Prosto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Baldini, Verdijev korzo 57, tel. 2879.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Rismondo, Ul. E. Toti, tel. št. 72-701.

V SREDO ZVEČER

V ROŽNI DOLINI ODPRT NOV MARKET «GROSIST»

V njem bo zaposlenih skoro 30 ljudi - «Grosist» ima na Primorskem 150 prodajaln in zaposluje skoro tišoč ljudi

V Rožni dolini, približno sto metrov stran od mejnega prehoda pri Rdeči hiši, je od včeraj odprt nov market trgovinskega podjetja «Grosist» iz Šempetra. Market so zgradili na mestu, kjer je bila prej majhna trgovina jestvin istega podjetja, ki pa ni mogla zadovoljiti kupcev. Podjetje se je zato odločilo za modernizacijo in porabilo za ureditev stavbe, v kateri je 350 kvadratnih metrov prodajnega prostora nad 250 milijonov starih dinarjev. V marketu so samopotrežna trgovina jestvin, mesnica in bife'. V njem bo delalo skoro trideset uslužbencev. V Rožni dolini, tik pri mejnem prehodu, je to edina trgovina jestvin, medtem ko je tu mesnic več. Promet so imeli že prej v majhni trgovini upravičeno predvidevajo sedaj njegovo povečanje, saj so za marketom uredili tudi precejšen parkirni prostor.

Podjetje Grosist je s preureditvijo te trgovine še bolj izpopolnilo svojo prodajno mrežo. Na Primorskem, v glavnem na Goriškem, ima to podjetje danes okrog 150 prodajaln z najrazličnejšim blagom. Prednjačijo trgovine z jestvinami, ki so raztresene tudi v majhnih vaseh. V večjih krajih pa so v zadnjih letih, s precejšnjimi stroški, zgradili petnajst modernejših trgovin. Največji so blagovna hiša v Novi Gorici, marketi v Šempetru, Solkanu, Kobaridu, Vipavi in Opatjem selu. Podjetje se bavi tudi s trgovino na debelo: iz tujine uvaža precej industrijskih izdelkov in jih prodaja po Jugoslaviji. Grosist zaposluje približno tisoč ljudi.

Market v Rožni dolini je od včeraj na razpolago kupcem. Uradnega odprtja, ki je bilo v sredo zvečer, sta se udeležila tudi novogoriški župan Šimac in predsednik ZKS Šinigoj.

Stavka carinikov še vedno traja

Pri Rdeči hiši jutri izredna skupščina zveze avtoprevoznikov

Tovornjaki na obmejnem prehodu pri Rdeči hiši mirujejo. Parkirni prostor se je v dveh dneh stavke že precej napolnil, če bo stavka carinskih uradnikov trajala do napovedanega roka, t.j. do 8. aprila, ne bo več parkirnega prostora na razpolago. V sredo in včeraj popoldne je ravnatelj goriške carinske direkcije, ob sodelovanju finančnih stražnikov, opravil carinske formalnosti za približno dvajset tovornjakov, na katerih so bili pokvarljivo blago ali živina.

V zvezi s stavko je zveza goriških avtoprevoznikov sklicala za jutri, v soboto, ob 9. uri izredno skupščino članov. Skupščina bo v restavraciji «Al Valico» pri Rdeči hiši. Razpravljali bodo o vprašanjih v zvezi s stavko in tudi o notranjih problemih zveze.

V Sovodnjah v nedeljo redni občni zbor Kmečko-delavske posojilnice

V nedeljo, 1. aprila bo v Kulturnem domu v Sovodnjah redni letni občni zbor Kmečko delavske posojilnice. Pričel se bo ob 11. uri, na dnevnem redu so poročila upravnega odbora in nadzorstva, odobritev bilance za leto 1972 in razno. Če ne bo ob določeni uri zadostnega števila članov bo občni zbor naslednjo nedeljo ob isti uri na istem mestu.

Kmečko delavska posojilnica v Sovodnjah praznuje letos 65-letnico svojega obstoja. Ta jubilej bodo na občnem zboru dostojno proslavili.

Skupščina upokojencev

Predvčerajšnjim dopoldne so imeli upokojenci, člani Delavske zbornice, skupščino, ki sta se je udeležila tudi poslanec Franco in tajnik CGIL Zuliani. Poglavitni razlog, zaradi katerega so se upokojenci sestali, je pereče vprašanje prilagoditve pokojnin sedanjim življenjskim stroškom, ki neprestano naraščajo.

Upokojenci so se dogovorili, da svojim kolegom, članom ostalih sindikalnih organizacij, predlagajo sklicanje javnega zborovanja vseh članov kategorije, ki naj bi bilo v Gorici, na katerem bodo javnost seznanili s slabim gmotnim položajem v katerem živijo, ter bodo hkrati zahtevali od vlade, da izvede pokojninsko reformo.

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Stefano Travian, Alessandro Tognon, Elisabetta Concina, Alessandro Plett, Massimo Pagotto, Walter Dean.

SMRTI: upokojenec 59-letni Carlo De Stefano, mehanik 60-letni Bruno Coceani.

Burja prevrnila ogrodje

To so ostanki ogrodja, ki ga je burja prevrnila v Ul. Locchi na vogalu z Ul. Bellosguardo. Železno ogrodje, ki so ga postavili delavci podjetja IAMP že pred dnevi, je okrog 15. ure začelo nihati pod sunki burje. Ko so po nekaj minutah prihiteli gasilci pod vodstvom podčastnika Jermana, so ugotovili, da ni več mogoče pritrditi ogrodja k večnadstropnemu poslopju in so zato začeli odstranjevati avtomobile, ki so bili parkirani na drugi strani sicer široke Ul. Locchi in ustavili ves promet.

Ko pa so mestni redarji s pomočjo delavcev bližnje mehanične delavnice odstranili že šest parkiranih avtomobilov in eno prikolico, se je ogrodje nenadoma zrušilo na cesto. Na srečo ni bilo nikogar blizu, pretrgalo je žice električne napeljave in treščilo na parkiran volkswagen, ki ga je skoro popolnoma uničilo in na giulio, ki ji je prebilo streho. Gasilci in delavci podjetja IAMP so delali še celo uro, da so odstranili s ceste ukrivljene jeklene drogove.

Z ONSTRAN MEJE

Močan poudarek na stikih in sodelovanju med obmejnimi občinami na Goriškem

Nadaljnji razvoj medobmejnih odnosov je pomemben tudi za utrjevanje slovenske narodnostne skupnosti v Italiji ter za sodelovanje Jugoslavije s Skupnim evropskim tržiščem - Z novimi pobudami bi lahko sodelovanje ob meji še razširili in poglobili

Ko so člani medobčinskega sveta Zveze komunistov Slovenije za področje štirih severnoprimorskih občin (Novo Gorico, Tolmin, Idrijo in Ajdovščino) na svoji nedavni razširjeni seji obravnavali celoten kompleks odnosov in sodelovanja med obmejnimi področji Jugoslavije in Italije, so menili, da bi morali o tej problematiki čimprej razpravljati tudi v parlamentu slovenske republike. Ob tem so opozorili, da je treba spodbuditi reševanje oziroma urejanje raznih konkretnih zadev vzdolž celotne meje, se pravi od Jesenic do Ankarana. Nadaljnji razvoj medobmejnih odnosov je pomemben za vso Jugoslavijo (seveda pa tudi za Italijo), pa za krepitev slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in tudi za sodelovanje naše dežele s skupnim evropskim tržiščem.

Stiki med obmejnimi področji so sicer pestri in sodelovanje bogato, toda odvijajo se na osnovi sporazumov, ki so nekateri ali že zastareli ali pa nepopolni ter bi jih zato morali ponovno preučiti in izpopolniti. Videmski sporazum o maloobmejnem potniškem prometu je, denimo, od podpisa v letu 1955 doživel veliko sprememb in dopolnitev. Zato bi ta sporazum kazalo zamenjati s povsem novim dokumentom, ki bi seveda povzel vse spremembe in izboljšave. Ob tem pa se predstavniški organi in občani ob meji že več let zavzemajo za odprtje nekaj novih mejnih prehodov, na primer za zgraditev prehoda druge kategorije na Erjavčevi cesti v Novi Gorici, ki bi omogočil neposredno in najbližjo zvezo s sosednjo Gorico.

Na že omenjeni seji medobčinskega sveta ZK v Novi Gorici pa so našteli tudi razne pobude za nadaljnji razvoj in poglobitev blagovne izmenjave med obmejnimi območji, boljše cestne in sploh prometne povezave, za turistično sodelovanje med njimi, in podobno. Pri tem ne gre zgolj za zastarelost oziroma togost ali neprimernost predpisov, ki usmerjajo stike in sodelovanje ob meji, ampak večkrat tudi za pomanjkanje pobud. Zaradi tega je medobčinski svet ZK zahteval, da je treba uskladiti težnje in akcije posameznih obmejnih občin, določiti prioriteto nalog, koordinirati programe sodelovanja, spodbuditi aktivnost raznih komisij za stike z zamejstvom (taka komisija deluje tudi pri skupščini novogoriške občine) ter po potrebi ustanoviti tudi enotno koordinacijsko telo. Za strokovno spremljanje procesov ob meji med obema deželama pa naj bi ustanovili posebno medobčinsko telo izvedencev, pri čemer pa bi morala izdatneje in bolj učinkovito sodelovati tudi Gospodarska zbornica Slovenije.

Stiki na obmejnem prostoru obeh dežel pa seveda obsegajo tudi sodelovanje organizacij Zveze komunistov Slovenije in Komunistične partije Italije. Medobčinski svet Zveze komunistov v Novi Gorici se zavzema za razširitev teh stikov na delovni osnovi, v njih pa naj bi sodelovali tudi pokrajinski in območni Klubi poslancev z vse Primorske.

Jutri kongres Posoške zveze zadrug

Posoška zveza zadrug bo imela jutri zjutraj v Gorici svoj osmi pokrajinski kongres. Ta bo v dvorani pokrajinskega sveta ves dan, pričel pa se bo zjutraj ob 9. uri. Uvodno poročilo bo imel predsednik zveze Bruno Manfredini, zvečer bo kongres zaključil Giuseppe Banchieri, član osrednjega vodstva zveze zadrug in urednik revije «Cooperazione italiana». Kongresu bodo prisostvovali tudi zastopniki iz drugih pokrajin dežele ter iz sosednje Slovenije.

Tajen pokop ob zori

Ubit je bil v spopadu z Balaguerovimi vojaki dominikanski Fidel Castro, polkovnik Caamano - Navzlic sijajni karieri, ki se mu je obetala kot generalovemu sinu, je stopil na stran revolucije in ljudstva, proti ameriškemu imperializmu

Kakor se vrste politični dogodki v svetu in si razvoj v krčih utira pot skozi goščavje družbenih protislovij, tako postaja z vsakim dnem bolj očitno, da se bo prav na področju Latinske Amerike najbrž bil zadnji boj med silami napredka in nazadnjaštva. Boj bo verjetno najbolj krvav, kar jih beleži ljudem znana zgodovina. To nam daje slutiti vse, kar se danes dogaja na tem predelu sveta.

V Centralnih Kordiljerah Dominikanske republike so pred nekaj dnevi nekateri ljudje opravili nenavaden, tajen pokop. V sivem, meglenem jutru je skupina vladnih vojakov na planotici sredi gorskih prepadnih strmin, v višini nad 2000 metrov, izkopala globoko jamo.

Temu zagonetnemu obredu so prisostvovali dominikanski minister oboroženih sil, general Emilio Jimenez, komandant policije, general Enrique Perezy Perez, manjša skupina častnikov in vojakov, dva novinarja in, verjetno, nekateri agenti CIA. Le-ti so ob takšnih priložnostih vedno zraven.

Pogreb je bil opravljen naglo, tiho in brez ceremoniala. V jamo so položili tri trupla. Zasuli so jo, nakar so vojaki z nogami steptali zemljo. Potem so vsi zapustili ta samotni, pusti kraj, najpoprej z mislijo, da bodo tropska deževja in žgoče sonce kmalu izbrisali vsako sled za tem brezimenim grobom.

V njem so pokopani, kot pravi vladno poročilo, dominikanski polkovnik Francisco Caamano, legendarni voditelj ljudskih množic v državljanski vojni v l. 1965, in še dva gverilca, ki so jih vladne čete dan prej ubile v tesneh Centralnih Kordiljer, kakih sto kilometrov južno od glavnega mesta. Dva časnikarja, edina udeleženca pogreba, sta bila pozvana zato, da bi potrdila resničnost o tu pokopanem Caamanu. To sta oba v telefonskem razgovoru z redakcijama tudi storila.

Caamano je bil na čelu maloštevilne gverilske skupine, ki se je prve dni februarja izkrcala na južnih obalah Dominikane ter se naglo pomaknila v gore, da bi tu začela z borbo proti diktatorskemu režimu predsednika Balaguera in ameriški nadoblasti v tej karibski deželi petih milijonov prebivalcev.

Balaguer je nemudoma poslal v Kordiljere 2000 vojakov in policijo, uvedel v deželi izjemno stanje, zaprl vseučilišča in srednje šole in zanetil splošno gonjo proti levici in političnim nasprotnikom.

Prestrašil se je že same misli, da se je Caamano vrnil. Balaguer je namreč povsem mnenja nekdanjega ameriškega veleposlanika v Dominikani, Martina, ki je dejal, da je tu srečal «samo enega človeka, ki je bil pripravljen in sposoben napraviti v Dominikani to, kar je na Kubi napravil Fidel Castro, a to je polkovnik Caamano».

Kdo je bil ta polkovnik? Bil je sin nekega generala, šolan v ameriških vojaških akademijah, kateremu je bila namenjena blešeča kariera v službi diktatorja Trujilla. Toda čudna pota človeške usode ali pa morda čas, v katerem je živel, so napravili tako, da se je sposobni in pogumni častnik spremenil v neustrašnega upornika proti generaciji, ki ji je pripadal tudi njegov oče. Kmalu je postal simbol revolucionarne, antikolonialistične borbe v tej deželi in na tem kontinentu.

Potem, ko je bil ubit diktator Trujillo, ki je v deželi vladal trideset let, je bil za predsednika izvoljen Juan Bosch. Toda kmalu ga je z državnim udarom in ob podpori Amerikancev zrušila skrajna desnica. Kmalu zatem se je rodilo gibanje «konstitucionalistov», ki ga je vodil polkovnik Caamano, a l. 1965 je izbruhnila državljanska vojna, v kateri je gibanje izvojevalo prepričljivo zmago.

Alj so lahko ZDA mirno gledale na to? Gotovo ne, poslale so v Dominikansko republiko 44 tisoč marincev, ti so kmalu zlomili odpor «konstitucionalistov» in jih razbili. Osnovana je bila začasna kompromisna vlada Garcie Godoya, polkovnik Caamano pa je bil poslan za vojaškega atašeja v London, od koder se ni smel vrniti v Dominikansko republiko niti na oddih. Toda oktobra meseca l. 1967 — nekaj dni potem, ko je bil v Boliviji ubit Che Guevara — je odpotoval iz Londona v Haag, kjer se je za njim izgubila vsaka sled. Govorilo se je, da je na Kubi, na Kitajskem, v Alžiriji, v Jugoslaviji, Venezueli, da je mrtev. Šele pred nekaj tedni je javnost izvedela, da se je vrnil v domovino, kot pred šestnajstimi leti Fidel Castro na Kubo. Ni se pa ponovila ista zgodba, ker so Balaguerovi vojaki kmalu likvidirali 41-letnega polkovnika.

Balaguer se je oddahnil, toda ne za dolgo. Dokler bodo obstajali režimi Balaguerovega tipa, vse dokler bodo taki režimi dušili nezadovoljstvo ljudskih množic z represalijami in preganjanjem, vse dotlej se bodo zapovrstjo pojavljali uporniki, naj bo, da se bodo imenovali Castro, Che Guevara, Caamano ali kako drugače.

Ameriški Indijanci v OZN?

Predstavnik gibanja ameriških Indijancev, Maredith Quinn, je izjavil, da bi moralo 161 indijanskih plemen, ki živijo v ZDA, dobiti posamično ali kolektivno pravico do članstva v OZN. Maredith Quinn je poleg tega na tiskovni konferenci rekel, da bi generalna skupščina in varnostni svet morala razpravljati o dogodkih v indijanskem kraju «Ranjeno koleno» v Južni Dakoti, ki ga že 23 dni drže v rokah pripadniki plemena Oglala Sioux. Meredith Quinn je izjavil, da govori kot uradni pripadnik tega plemena.

Največ prebirajo dnevne časopise na Švedskem

Ljudje nasploh ne čitajo prav radi. Pa tudi kolikor segajo po čtivu, se to po svoji vrednosti in koristnosti močno razlikuje. Kvalitetnih knjig leposlovnega, strokovnega ali kakega drugega značaja se, razen v nekaterih najbolj razvitih deželah, ne prodaja veliko. To gre pripisati predvsem neki splošni dokaj nizki stopnji razvoja, kakor tudi družbenim sistemom, ki ljudem ali onemogočajo njihov vsestranski kulturni razvoj in osveščenost ali pa jih navaja k temu, da sicer prebirajo razno čtivo, a jim to ne more nuditi ničesar, razen plehke zabave.

Časopise pa v glavnem dane po svetu čitajo več, kot nekoč. A tudi se stanje razlikuje od dežele do dežele. Pač gleče na pogoje splošnega razvoja.

Prebivalci 44 dežel še nezadostno razvitega sveta sploh ne vedo za tiskane časopise, ker jih enostavno v njihovih deželah ni, a v šestih afriških deželah izhaja samo en časopis. To nam povedo podatki, ki so bili pred kratkim objavljeni v zadnjem statističnem letopisu Združenih narodov.

Na vrhu lestvice tistih, ki jim je branje vsakodnevna navada, se nahajajo Švedi s 534 časopisnimi izvodi na 1000 prebivalcev. Na drugem mestu so Japonci s 511 izvodi na 1000 prebivalcev, na tretjem Islandci s 448 izvodi. Takoj za njimi so Norvežani (383), Novozelandci (376), Švicarji (375) in Danci (364).

V ZDA je leta 1970, na katero se nanašajo ti podatki, izšlo dnevno 1773 dnevnih časopisov. Na 1000 prebivalcev je bilo prodanih okrog 300 izvodov, manj kot v Avstraliji, Zahodni Nemčiji in Holandiji.

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

L. Dydek v Lanterni

V katalogu razstave Ladislava Dydeka v galeriji Lanterna nam tega češkega slikarja predstavlja eden najuglednejših kritikov, kot je to ravno Giuseppe Marchiori. Slikar je pred leti zapustil rodno Brno in sedaj živi ob Gardskem jezeru ter razstavlja v Italiji. Pred tem pa se je na mnogih mednarodnih razstavah čeških umetnikov udejstvoval kot grafik, krasil javne zgradbe in sodeloval na velesejmih. Je tudi keramičar in izdelal je barvana okna za razne zgradbe ministrstev, šol, tovarn in hotelov. Za slednje tudi v Jugoslaviji. Je torej priznan mnogostranski ustvarjalec in njegova posebnost so stenske preproge, abstraktne igre barvitih peg iz volne, strojno našivane na blago, ki jih vidimo tudi na razstavi. Tu je tudi nekaj zanimivih zlepljenk. Glavnino tvorijo velika olja novejše likovne usmeritve tega naprednega slikarja, ki v njih na tujem obuja spomine na rodno zemljo, Moravsko. Imenuje jih zategadelj «Evokacije». V njih zavestno abstraktne zasnove vnaša Dydek likovno neopredeljeno, a vendar zaznavno folklorno občutje z okrasi oblih in polukrožnih pasov na močnih modrinah barve, ki igrajo bistveno ekspresivno in dekorativno vlogo, a so vendar visoko nad umetniškim povprečjem te vrste izražanja. Barve niso ravno izbrane in obdelava je namenoma groba, kakor da bi jih slikal kak preprost podobar. Preko vsega pa se preliva velika ljubezen do dela v moštvu drobnih in pestrejših vložkov, ki se zde, da jih je vtkala nežnejša roka vezilje cerkvenih paramentov. Doživljajsko dno Dydekovega slikanja je torej vezano na spomine iz domovine, čeprav se pri tem umetnik opira na napredne likovne pobude. In prav zaradi tega se te slike združujejo v žive celote, izžarevajoče bogate emotivne odmeve.

MILKO BAMBIČ

V FILMSKIH KROŽKIH

Glauber Rocha:

«Barravento»

V La Cappella Underground smo končno lahko videli prvi film brazilskega režiserja Glauberja Roche «Barravento» iz leta 1962. Tedaj se je začela razvijati smer «cinema novo» brazilskega filma, ki je iskala povezavo z izvirno ljudsko kulturo proti imperialističnim vplivom.

Zdi se nam, da je v tem filmu že jasno razviden Rochov osebni, baročni slog. To delo je morda skupaj z naslednjim režiserjevim «Deus e o diablo na terra do sol» najbolj pristen režiserjev proizvod. V njem nimamo še, kot v nadaljnjih, prehoda k izrazito politični metafori. Danes, ko je brazilska diktatura skoraj popolnoma zatrla «cinema novo», je gledanje tega filma posebno zanimivo.

Montažo filma je pripravil tedanji glavni predstavnik novega brazilskega filma Nelson Pereira dos Santos. V glavnih vlogah nastopajo Antonio Luiz Sampaio, Luiza Maranhao, Aldo Teixeira, Lucy Carvalho.

S. G.

Z večera slovenske narodne pesmi na tržaški univerzi

Zgornja slika: Akademski pevski zbor «V. Vodopivec». Spodnja: Študent Baracetti izroča predstavniku zbora spominsko ploščo

PRED PROSLAVO 100-LETNICE PRIHODA S. GREGORČIČA V RIHEMBERK

Priljubljenost goriškega slavčka med vaščani današnjega Branika

Tu je zložil nekatere od svojih najlepših pesmi - Ko je čital s prižnice svoje «Slovo od Rihemberka», ni bilo nikogar, ki bi se mu oko ne orosilo - Priprave na proslavo

Prosvetno društvo «Franc Zgonik» iz Branika se intenzivno pripravlja na proslavo 100-letnice prihoda Simona Gregorčiča v Rihemberk, današnji Branik. Zamisel te proslave se je rodila lani. Sklenjeno je bilo, naj bi se ta dogodek praznoval konec maja letos in povabilo k sodelovanju še druga društva ter pevske zbore. Tako sta bila povabljena, poleg drugih, tudi zbora oziroma društvi «Vesna» iz Križa in «Jezero» iz Doberdoba, s katerima goji društvo iz Branika že več let prijateljske stike. Prav tako je bilo sklenjeno, da se ob tej priložnosti postavi v središču Branika pesniku doprsni kip. Ker je vse to združeno z velikimi stroški, bodo zaprosili za pomoč kulturno - izobraževalno skupnost občin Nova Gorica, občane domače vasi in rojake, kjerkoli so, na tujem in v zamejstvu. Prepričani so, da bodo naleteli povsod na polno razumevanje, saj je Gregorčič priljubljen in cenjen kot pesnik in kot človek, ki je vložil v kulturno zakladnico slovenskega naroda mnogo dragocenih biserov. Mnogo teh je ustvaril prav v Braniku, takratnem Rihemberku. Naj navedemo samo nekatere: Življenje ni praznik, Soči, Ujetega ptiča tožba, Nazaj v planinski raj in V pepelnični noči. Ob odhodu iz Rihemberka pa je zložil občanom te vasi pesem Slovo od Rihemberka. V njej pravi med drugim:

Rodila mene je planina,
očetov dom mi tam stoji;
vendar ti grički, ta dolina
se druga zde mi domovina,
za svoje štejem vas ljudi.

Ko je pesem prečital s prižnice zadnjo nedeljo službovanja v Rihemberku, ni bilo v cerkvi nikogar, ki bi se mu oko ne orosilo. To so vedeli povedati vsi starejši Rihemberžani, ki so bili tedaj v cerkvi. Ko pa je odšel v službo na Gradišče, ga je spremilo staro in mlado do Stesk, kjer je meja katastrske občine Branik. Še dolgo, dolgo po njegovem odhodu so se ga vsi spominjali s hvaležnostjo in spoštovanjem, za vse dobro, ki ga je sejal v njihova srca v dobi nad osemletnega službovanja. Iz pisem, ki jih je pisal iz Rihemberka prijateljem, izhaja, da je nadvse ljubil ljudi, v katerih službi je bil. Po drugi strani pa je v njih opazil neko zagrenjenost zaradi težkoč, ki mu jih je povzročil njegov predstavnik, župnik Brezavšček. Povsod, pravi v nekem pismu, kjer le more, mi pokaže, kako vzvišen je nad menoj, nobene priložnosti ne zamudi, da mi ne bi tako ali drugače izrazil svoj prezir; da bi mi vsaj povedal, kaj sem mu slabega naredil, da me tako mrzi. Tu je doživljal tudi hude napade dr. Mahniča. Vse to je močno vplivalo na njegovo zdravje in pesniško ustvarjalnost. Kako pa je po drugi strani bil deležen spoštovanja in hvaležnosti ljudi, nam povedo že opisana dejstva, a še zlasti njegovo imenovanje za častnega občana Rihemberka. O tem dogodku piše med drugim prijatelju Ignacu Gruntarju v začetku februarja l. 1882, ko že ni bil več v službi v Rihemberku in je bival pri Kasovcovih:

... Na svečnico zjutraj je prišlo v mojo nizko, nepospravljeno sobico osem mož, odbornikov občine rifemberške, na čelu jim župan Ribič. Mož je nosil v rokah debelo trombo, kanonu enako. Bal sem se naskoka, in res je prišel. Župan me je lepo in ginljivo nagovoril in uročil mi v trombi diplomo rihemberškega častnega občanstva. Ganil me je ves prizor, moj govorniški talent je šel rakom žvižgat — odgovoril sem par besed v zahvalo, a čutil sem bolj nego izrekel. Diplomo je z roko izdelal — najbrže Ferfil (brat žene pisatelja Frana Erjavca), dober začetek.

V pismih iz Rihemberka se zelo pohvalno izraža o županu Robiču, imenuje ga moža nad strankami. Tesno in iskreno prijateljstvo ga je vezalo tudi na učitelja Poniža, ki ga pogosto omenja v svojih pismih.

Simon Gregorčič je prišel v Rihemberk za kaplana 9. junija 1873 in je bil tu na službovanju do konca l. 1881. Tedaj se je preselil iz kaplanije h Kasovcovim, kjer je ostal do aprila l. 1882.

Prosvetno društvo «Franc Zgonik» namerava ob 100-letnici pesnikovega prihoda v Rihemberk, izdati brošuro, v kateri bi bili zbrani vsi važnejši podatki iz časa pesnikovega bivanja v tej vasi. Seveda, če bodo na razpolago za to potrebna finančna sredstva. Upajo, da bodo ustrezni forumi z razumevanjem sprejeli njih zadevno prošnjo, kot tudi občani Branika in vsi rojaki, raztreseni po svetu. Vsakemu darovalcu bodo poklonili pesnikovo sliko in fotokopijo pesmi «Slovo od Rifemberka», ki jo je pesnik sam dal natisniti in jo potem razdelil občanom. Ohranila se je samo ena kopija, njen lastnik je Alojzij Kršev an iz Preserij, pesnik jo je daroval njegovi materi. Druge so bile uničene, saj je znano, da je bil Rihemberk v prvi svetovni vojni opustošen, prebivalci pa pognani v begunstvo. V drugi je bil požgan in porušen, ljudje pa odpeljani v pregnanstvo v Nemčijo.

FRANC KODRIČ

Na včerajšnjem koncertu Zagrebškega kvarteta. Na sliki vidimo baritonista Vladimira Ruždjaka med njegovim izvajanjem

NA FILMSKIH PLATNIH

Danes Kubrickova «Lolita» v La Cappella

Danes in v soboto bo ob 19. in 21.30 v La Cappella Underground (Ul. Franca 17) izjemna repriza angleške mojstrovine ameriškega režiserja Stanleya Kubricka «Lolita» (Lolita, 1962). Scenarij je napisal Vladimir Nabokov po lastnem romanu. V glavnih vlogah nastopajo James Mason, Peter Sellers, Sue Lyon in Shelley Winters.

Stanley Kubrick je zadnje čase zaslovel po vsem svetu s svojim mojstrskim filmom «A Clockwork Orange» (Arancia meccanica). Predvajanje v La Cappella nam bo omogočalo, da spoznamo ali da ponovno vidimo eno izmed njegovih najboljših del. Kubrick je danes med največjimi umetniki na svetu; zato je to priložnost, ki je ne smemo izgubiti.

Alain Jessua:

«Traitement de choc»

«Traitement de choc (L'uomo che uccideva a sangue freddo, 1972) je zelo zanimiv film francoskega režiserja Alaina Jessuaja, ki se je že izkazal s filmoma «Una vita alla rovescia» in «Gioco di massacro».

Kot v prejšnjih filmih obravnava Jessua temo posameznika, ki se zaveda, da v družbi nekaj ne gre in se ji skuša individualno upreti. Zgodba je tu postavljena v neki inštitut, v katerega premožni ljudje prihajajo zato, da jih s skrivnostnim postopkom pomladijo in napravijo lepše. Toda za tem «faustovskim» mitom se skriva okrutna realnost, ki je realnost vse naše družbe, kot izrazito namigne konec.

Mislimo, da je ta film zelo zanimiv, ker je v njem precej redek poskus prevesti neko metaforo v prepričljivo zgodbo. In to spretnemu režiserju v veliki meri uspe. Morda pa žal nimamo preko te racionalne metafore samostojnega, kompleksnega življenja filmskega dela samega. Protagonistka Annie Girardot je zelo dobra; Alain Delon pa je inteligentno uporabljen v svojem običajnem kalibru; reklama filma seveda poudarja to, da v filmu vidimo oba igralca popolnoma gola, kar je res, čeprav ti prizori nimajo nič erotičnega, so pa spretno in ironično zgrajeni.

S. G.

Prejeli smo

L'UNIONE SOVIETICA — Štev. 4 za leto 1973. Ilustriran mesečnik, ki izhaja od leta 1930, ko ga je ustanovil ruski pisatelj Maksim Gorki

S SPREHODA PO BLIŽNJI ISTRI

Ateljeji in boutique kot nočni metulji...

Številni umetniki so na obalni Istri izbrali mesto svojega novega domovanja in ustvarjanja. Slikar Dragan Vasov je v Piranu v stari zgradbi odprl umetniško trgovino, ki je zares originalna in privlačna

Kot nočni metulji okrog luči, tako se posamezne umetniške galerije, atelji in «boutique» zbirajo v turističnih središčih na zahodni istrski obali. Marsikatera klet starih istrskih hiš se je zadnji čas spremenila v atelje ali «boutique». Težko bi bilo našteti vse te umetniške kotičke od Kopra do Pulja, ker jih je čedalje več. Mnogi likovniki iz mesta prihajajo in si poiščejo tu svoj «prostor pod soncem», da bi lahko prodali svoje umetniške stvaritve. Pozimi, seveda, ti atelji spijo svoje zimsko spanje, zažive pa spet na poletje, ko se proti istrskim obalam usmeri reka tujih in domačih turistov. Tedaj se tudi premarsikateri umetnik iz Ljubljane, Zagreba in Beograda preseli sem in odpre vrata svojega atelja, v pričakovanju kupca, ki bo prišel in odkupil nekaj tega, kar je on ustvaril. Med turisti sicer ni dosti ljubiteljev lepih umetnosti, vendar se najde kateri, ki ne živi samo od dobrega zraka, morja, počitka in ogromno zrezkov.

Morda je teh ateljev in «boutique» zdaj že preveč, da bi bili za svoje gospodarje oziroma lastnike rentabilni. Predstavljajo pa po drugi strani resnično posrečeno rešitev vprašanja ohranitve starih istrskih hiš, njihovih značilnih kleti, ki jih je danes težko uporabiti za kak namen.

Med piranskimi ateljeji bi omenili enega, ki je bil pred kratkim urejen v prostorih, kjer bi pričakovali vse prej kot to, da se dajo spremeniti v zares posrečeno in zanimivo «boutique». Gre za velike temne prostore v stavbi, ki že veliko let služi za dom učencev pomorske šole v Piranu. Stara, monumentalna stavba na piranski obali je že kar precej zanemarjena, ker se nihče ne zmeni zanjo. Že leta ne vedo, kaj bi z njo.

Nedolgo tega pa je v delu pritličja te stavbe uredil svojo umetniško «boutique» slikar Dragan Vasov. V njej razstavlja svoja olja in grafike, kakor tudi dela drugih mladih umetnikov tega kraja. Posebno pri tem je to, da je «boutique» sama po sebi neprivlačna. Po zaslugi Vasova so se zdaj ti pritlični prostori spremenili v izredno privlačno okolje, kjer vse živi od pestrih barv in oblik. Tu Vasov namreč razstavlja tudi marsikaj, kar je narava sama izoblikovala — kose lepega lesa, bizarne korenine itd., ki jih je z manjšim umetniškim «retušem» spremenil v izredno dekorativne uporabne predmete, medaljone, stenske dekoracije, svetilke in temu podobno.

Ta zares svojevrstna «boutique» v Piranu ni nastala slučajno, kot se tudi Dragan Vasov ni ustavil tu slučajno ter se «uživel» v piransko in portoroško okolje, čeprav ni od tu.

V Istro, in sicer najprej v Buje, je prišel pred nekaj leti s svojim bratom, tudi slikarjem, ki še ni dokončal akademije v Beogradu. Močno se ju je polastila sugestivnost okolja, kjer se obalna središča tako naglo sodobno razvijajo, neposredno v bližini zgodovinskih mestec notranjosti, katerih stoletne urbanistične vrednote neusmiljeno uničujeta in spreminjata v ruševine zapuščenost in samota. Verjetno so kontrasti tega dela Istre, prepletanje okolja, ki živi in se razvija, z onim, ki umira, pritegnili Vasova, kot marsikaterega drugega umetnika, da se je tukaj ustavil in po končani akademiji postal eden od prebivalcev na slovenski obali ter slikar Istre. Prišel je in si ustvaril svojo «boutique» v grobem, na katakombe spominjajočem pritličju stare stavbe na piranski obali. Oživil je velike prostore z bleščečimi barvami istrskega vzdušja in z dekorativnimi oblikami, izdelanimi iz «vozlov» bekačev, ki ostanejo, ko se jim odrežejo vejice, ali iz dreves, ki so jih pogoltnili in dolgo obdelovali valovi, ali iz koščkov razbitih čolnov, ki so jih nausmiljeni valovi razbili, njih razbitine preoblikovali v fantastične figure ter jih vrgli na obalo.

Omenjam «boutique» Draga Vasova v Piranu zato, ker je v njej čutiti dih istrske zemlje in morja, razstavljena dela pa jo živo ponazarjajo, medtem ko v večini drugih ateljejev na tem področju, dasiravno se prav tako nahajajo v Istri, naletimo na dela, ki imajo z Istro res malo zveze.

T. F.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Posvetite se delu z večjo skrbnostjo, ker je uspeh odvisen samo od tega. Zaupajte v pomoč svojega predstojnika.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Odločno se zavzemite za to, da se neko poslovno razmerje dokončno razčisti. S svojim razpoloženjem boste prizadeli nekoga.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Polni boste dobre volje, da bi rešili neko zamotano vprašanje. Ne vdajajte se neizpolnjivim sanjam.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Ne jemljite poguma tistim, ki vas podpirajo. Dobre možnosti za načrt, ki se tiče drage vam osebe.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Le vztrajnost vam bo omogočila zmago nad nasprotniki. Vaše želje se bodo izpolnile.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ne bojte se odločno zavzeti neko stališče, ki se tiče vaše stroke. Na neke spletke nemudoma reagirajte.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Napetost bo popustila, če se boste odpovedali vašemu nevarnemu načrtu. Neučakanost vam v nobenem primeru ne bo v korist.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Brez truda ne boste dosegli ničesar. Neko srečanje bi utegnilo močno vplivati na vašo bodočnost.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Vaša prizadevnost in vztrajnost bosta nagrajeni. Ne vsiljujte drugim svojih idej.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Dokaj zmedeno vzdušje. Skušajte razčistiti situacijo še pred večerom. Ne dovolite vsega najmlajšim.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Dan je primeren za neko poravnavo. Ne bodite preveč zaletavi.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Pazite se pred varljivim videzom nekaterih ljudi. Z ljubljeno osebo se bo spor razčistil.

Radio Televizija

PETEK, 30. MARCA 1973

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Šola; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Šola; 18.50 Sodobni slovenski skladatelji; 19.20 Liki iz naše preteklosti; 19.30 Zbori in folklora; 20.00 Šport; 20.35 Delo in gospodarstvo; 20.50 Vokalno instrumentalni koncert; 21.30 V plesnem koraku; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Sestanek z avtorjem: G. Viozzi.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Jutranja glasba; 9.00 Glasbena galerija; 10.00 Melodije; 11.15 Orkester Koodie Freeman; 11.30 Glasba in pesem; 11.45 Polke in valčki; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Ritem in pesem; 14.35 Tretja stran; 14.50 Juke box; 15.00 Klavirske skladbe; 15.30 Plošče; 16.40 Ital. zbori; 17.00 Tops - Pops; 17.45 Kulturna panorama; 18.00 Glasbeni koktajl; 19.00 Naši zbori pojo; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 21.30 Simf. koncert; 22.35 Jazz.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 11.20 Kratki teden, tokrat iz Turina; 13.15 Poje Doris Day; 13.27 Nadaljevanka; 14.00 Ital. popevke; 15.10 Program za mladino; 17.05 «Sončnica; 19.10 Ekonomsko - sindikalna panorama; 19.25 Operna glasba; 20.20 «Andata e ritorno»; 21.15 Koncert.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pojejo Christian in «I Profeti»; 8.40 Orkestri; 9.50 Nadaljevanka; 10.05 Pesem za vsakogar; 13.00 Hit parade; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno - govorni spored; 17.45 Telefonski pogovori; 20.50 Glasbeno - govorni spored; 22.43 Nadaljevanka: Quo vadis?.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Radijska šola; 11.40 Ital. sodobna glasba; 13.30 Pisana glasba; 14.00 Plošče; 15.15 Koncert; 15.45 Operna glasba; 18.45 Mali planet; 19.15 Koncert; 20.15 Zdravniška oddaja.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.35 Koncert za mlade poslušalce; 10.20 - 12.00 Pri vas doma; 12.10 Gaetano Donizetti: prizor blaznosti iz opere «Lucia Lammermoor»; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Z domačimi ansambli; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . .; 14.10 Za otroke — otroške pesmi; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Jožef Haydn: Godalni kvartet v D-duru; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Popoldanski sestanek z orkestrom Boston Pops; 17.10 Operni koncert; 17.50 Človek in zdravje; 18.15 «Signali»; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Minute s kvartetom «Do»; 20.00 Amaterski zbori tekmujejo; 20.30 «Top - pops 13»; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 Šola; 12.30 Poljudna znanost; 13.00 Ob 13. uri; 13.30 Dnevnik; 14.00 Francoščina; 15.00 Angleščina; 16.00 Šola; 17.00 Program za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 19.15 Poljudna znanost; 19.45 Šport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Aktualnosti; 22.00 Klasična, lahka, pop glasba; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.20 Opera: «L'Elisir D'Amore».

JUG. TELEVIZIJA

9.30 in 14.30 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 17.00 Gradec: Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B — Jugoslavija - Japonska; 19.00 Rezerviran čas; 19.20 Profesor Baltazar: 19.30 Cesta in mi: Otrok v prometu; 19.40 Pet minut za boljši jezik; 19.45 Risanka; 20.00 in 22.30 TV dnevnik; 20.35 Pikova dama — angleški film; 22.05 Znanstvena fantastika in resničnost.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanke; 20.15 Poročila; 20.30 Dramska nadaljevanka o mafiji; 21.22 Mrtvaški ples, freske iz Hrastovelj; 21.40 Ansambel «Mladi levi».

ATLETIKA

NA MEDNARODNEM KROSU

Korica in Kantanen v nedeljo na Opčinah

Priredili bodo tudi kros za najboljše
V soboto pregledni trening v Trstu

Domačim ljubiteljem atletike se obeta v nedeljo res izjemno doživetje. Na Opčinah bo deželno prvenstvo v krosu, organizatorji pa so povabili tudi nekaj tujih atletov, ki se trenutno mudijo na treningu v znanem športnem centru v Tirreniji v Toskani, iz Finske in Poljske, poleg njih pa bo na startu tudi Jugoslovan Dane Korica, eden vrhunskih tekačev na 10.000 metrov, z osebnim rekordom pod 28 minutami.

Tržaški športni klub visokošolcev (CUS) je za sedaj dobil zagotovilo, da bo poleg Korice na startu od Fincev še Tapio Kantanen, tretji v teku na 3000 metrov čez ovire na olimpijskih igrah v Münchnu in solastnik svetovnega rekorda. Drugih Fincev verjetno ne bo, Poljsko pa bo predstavljala trojka Szordykowski (evropski prvak na 1500 m v Dvoranah), Kupczyck (finalist v Münchnu na 800 metrov) in Skowronski, mlajši atlet z osebnim rekordom pod 14 minutami na 5000 metrov.

Korica, Kantanen in Poljaki bodo seveda nastopali izven konkurence, očitno pa bo zanimanje veljalo le njim. Edini, ki se bo lahko nekaj časa upiral tem asom bo Miani iz Tržiča.

Proga bo merila približno 8000 metrov speljana pa bo ob avtocesti, za cestarsko hišo med Opčinami in Bani. Start bo ob 10. uri.

* * *

Sicer to ne bo edina prireditev v tem koncu tedna. V soboto popoldan bo na občinskem stadionu pregledni trening za tržaške atlete. V glavnem bodo tekači lahko preverili koliko zmorejo na nenavadnih razdaljah 50, 150, 300, 500 m itd. Na razpolago bodo tudi uradni časomerilci. Prava otvoritev letošnje atletske sezone pa bo v Vidmu 8. aprila.

V nedeljo zjutraj bo tekmovanje tudi za najmlajše. Ob 9.30 bo na šolskem stadionu v Kolonji tek čez drn in strn za mlajše in starejše dečke, katerega se bodo udeležili tudi tekači Bora.

K. B.

NOGOMET

TEDENSKI KOMENTAR MLADINSKIH LIG

Po zmagi nad Demacorijem Breg zopet prvi

Presenetljiv uspeh Primorja med mladinci - V nedeljo povratni del začetniškega prvenstva

MLADINCI

A SKUPINA

Primorje je pripravilo v nedeljo veliko presenečenje, ko je premagalo močno enajsterico Libertasa iz Sv. Sergija. Prosečani so pokazali lep in predvsem učinkovit nogomet, prvič pa so se pozitivno izkazali tudi napadalci.

V najbolj pričakovani tekmi tega kola so Giarizzole odpravile Rosandro. Tržačani so tako ohranili drugo mesto na lestvici, Rosandra pa je očitno zašla v krizo, saj je to njen drugi zaporedni spodrsljaj. Srečanje med Don Boscom in Campanellami je bilo le formalnost: Don Bosco je zmagal s kar štirimi goli razlike.

Prihodnje kolo bo za «rdeče - rumene» zelo naporno. Njihov nasprotnik bodo Giarizzole, ki so prvi kandidat za osvojitev prvega mesta. V dosedanjih tekmah so Prosečani vedno presenetili, zato upamo, da bodo dali tudi tokrat vse od sebe. V njihovih vrstah, žal, ne bo nastopil najboljši napadalec Sergij Husu, ki je bil diskvalificiran.

IZIDI: Don Bosco — Campanelle 5:1, Libertas Sv. Sergij — Primorje 0:2, Giarizzole — Rosandra 2:1, Costalunga je počivala.

LESTVICA: Don Bosco 6, Giarizzole 5, Primorje, Libertas Sv. Sergij in Rosandra 3, Costalunga in Campanelle 0.

PRIHODNJE KOLO: Rosandra — Costalunga, Primorje — Giarizzole, Campanelle — Libertas Sv. Sergij. Don Bosco bo počival.

B SKUPINA

Union nadaljuje z negativnimi nastopi. V nedeljo je zgubil z vodečim Cremcaffèjem s klasičnim 2:0. Podlonjerci so zaigrali slabo in niso znali izkoristiti svoje številčne premoči, saj so nastopili nasprotniki v desetih. Po prvih tekmah kaže, da bodo ponovili Podlonjerci uspeh iz prvenstva, ko so zasedli zadnje mesto. V srečanju za drugo mesto je Libertas od Sv. Marka odpravil Muggesano, dvoboj med «pepelkama» Demacorijem in Libertasom iz Rocola pa se je zaključil z zmago Demacorija.

Nedeljski nasprotnik Uniona bo Muggesana. Miljčani startajo na zmago, s katero bi še ostali v krogu najboljših. Podlonjerci pa bodo napeli vse moči, da bi osvojili prvo točko. Srečanje bo zato napeto in zanimivo, čeprav so Miljčani veliki favoriti.

Izmed ostalih srečanj bo najzanimivejši spopad med Cremcaffèjem in S. Giovannijem, ki bo odločal o prvem mestu.

IZIDI: Demacori — Libertas Rocol 2:1, Libertas Sv. Marko — Muggesana 1:0, Union — Cremcaffè 0:2. S. Giovanni je počival.

LESTVICA: Cremcaffè 8, Libertas Sv. Marko 6, Muggesana in S. Giovanni 4, Demacori 2, Libertas Rocol in Union 0.

PRIHODNJE KOLO: Cremcaffè — S. Giovanni, Muggesana — Union, Libertas Rocol — Libertas Sv. Marko. Demacori bo počival.

NARAŠČAJNIKI

A SKUPINA

Breg se je po zmagi nad Demacorijem znova povzpel na prvo mesto lestvice. Brežani so tako že nadoknadili zaostanek dveh točk, ki so jih izgubili v tekmi proti Ederi. Slednja je v nedeljo počivala. Dolinčani so tako spet glavni favoriti za vstop v finale, v ostalih nastopih pa bodo morali dati vse od sebe in ne podcenjevati nobenega nasprotnika.

V ostalih srečanjih je Muggesana odpravila Stock z visokim izidom 6:0, Ponziana pa Cremcaffè s 3:1.

V nedeljo bodo odigrali samo zaostale tekme. Breg zato ne bo nastopil.

IZIDI: Breg — Demacori 3:0, Muggesana — Stock 6:0, Cremcaffè — Ponziana 1:3. Edera je počivala.

LESTVICA: Breg 10, Edera 9, Muggesana 8, Ponziana 7, Cremcaffe' 3, Stock 2, Demacori 1.

ZAOSTALO SREČANJE: Demacori — Stock.

B SKUPINA

Proti drugouvrščeni enajsterici Opicini Supercaffe' je dosegla Gaja presenetljiv neodločen rezultat. «Zeleno - rumeni» so zaigrali prepričljivo in izredno borbeno, zato je tudi osvojena točka zaslužena.

Največje presenečenje sedmega kola je pripravil tržaški Libertas, ki je premagal vodeči CGS. Openci so bili do sedaj največji favoriti za vstop v finale, s porazom pa je to vprašanje še odprto.

V nedeljo bodo odigrali gajevci zaostalo tekmo z Roianesejem, ki so jo odgodili zaradi slabega vremena. Gajevci so v zadnjih nastopih zadovoljili: njihovi nedeljski nasprotniki so prav tako presenetili. Zato bo tekma nedvomno privlačna.

IZIDI: Opicina Supercaffe' — Gaja 0:0, Roianese — Aurisina 0:0, Olimpia Greta — Inter SS 0:1, Libertas TS — CGS 2:1.

LESTVICA: CGS 10, Opicina Supercaffe' in Libertas TS 9, Aurisina 7, Inter SS 6, Roianese 5, Gaja 4, Olimpia Greta 0.

NEDELJSKI ZAOSTALI SREČANJI: Gaja — Roianese, Olimpia Greta — CGS.

C SKUPINA

Vesna je remizirala z enajsterico Triestine. Križani so zaigrali borbeno in so s tem dokazali, da bi lahko še tekmovali za uvrstitev v finale, če bi odigrali srečanje s Costalungo. Zaradi nesporazuma, ki je nastal z nogometno zvezo so «plavi» srečanje zgubili z 2:0, nogometna zveza pa jim je poleg tega še odvzela točko.

Fortitudo, ki je tekmoval v tej skupini, je «zbrisala» enajsterico iz nadaljnjega tekmovanja. Zato nastopa v C skupini samo še šest ekip.

IZIDI: Vesna — Triestina 1:1, Esperia Sv. Alojzij — Costalunga 0:0, Giarizzole in Rosandra sta počivali.

LESTVICA: Giarizzole 8, Triestina in Rosandra 6, Costalunga 3, Esperia Sv. Alojzij in Vesna 2.

ZAČETNIKI

V prvenstvu začetnikov so odigrali pretekli teden še dve zaostali tekmi. V nedeljo se bo pričel povratni del prvenstva. Breg se bo srečal z Rosandro.

IZIDA: Libertas Rocol — Rosandra 1:2, Opicina Supercaffe' — Fortitudo 0:0.

LESTVICA PO PRVEM DELU PRVENSTVA: Triestina 25, S. Giovanni 24, Giarizzole 20, Zaule 19, Opicina Supercaffe' 17, Ponziana 11, Libertas TS 10, Rosandra in Esperia Pio XII 9, Libertas Rocol in Breg 8, Tergeste in Muggesana 7, Fortitudo 6. Breg in Libertas Rocol imata točko manj, ker sta odpovedala tekmo.

PRIHODNJE KOLO: Breg — Rosandra, Giarizzole — S. Giovanni, Libertas Rocol — Libertas TS, Opicina Supercaffe' — Tergeste, Zaule — Triestina, Ponziana — Fortitudo.

M.K.

NARAŠČAJNIKI

Breg — Demacori 3:0 (2:0)

BREG: Ota, Novello, Zobec, Žerjal, Zafran, Košuta (Lovriha P.), Bržan, Kraljič, Lovriha M., Strnad, Jež.

DEMACORI: Paulazzo, Donno, Bonazza, Ruggero, Murcovich, Sabadin, Goina (Madozzo), Zacar, Spanghero, Druzina, Lozei.

STRELCA: Jež (2) in Lovriha M.

Brežani so zmagali z lahkoto nad zadnjim Demacorijem. Sedaj so prvi, s točko prednosti pred Edero, ki je v nedeljo počivala. Igra «plavih» nam je ugajala le v p.p., ko se je nasprotnik še upiral našim fantom. Brežani so v tem delu igre sprožili nekaj zares lepih akcij, ki so se le za las izjalovile. V nadaljevanju je prišlo do menjave Košuta - Lovriha P. in igra ni več potekala kot bi morala. «Plavi» niso več igrali skupno in so se med seboj neprestano prepirali. Kljub slabi in individualni igri so še naprej obdržali pobudo in so še enkrat zadeli cilj, medtem ko nasprotnik ni skoraj nikoli prekoračil sredine igrišča. Čeprav so Brežani na prvem mestu, v tem prvenstvu niso še zaigrali tako solidno, kot za «Pokal Pacco». To je treba pripisati predvsem nesložnosti v zadnjih tekmah. Trener Vatta bo moral nekaj ukreniti, da bi se zopet vse uredilo.

IST

TEDENSKI KOMENTAR

Preteklo kolo našim šesterkam ni prineslo najboljših rezultatov

Uspešen je bil le odbojkarski odsek Sloge - Tokrat poraz tudi za Olympio in Borova dekleta

Preteklo kolo za naših pet šesterk ni bilo kaj prida uspešno. Lahko rečemo, da je bilo eno slabših, saj sta bili izbojevani samo dve zmagi v petih nastopih. Poleg Doma iz Gorice, ki se trdno drži pričete poti porazov, sta preteklo soboto in nedeljo potegnila krajši konec še goriška Olympia in zastopnice Bora. Zadnji konec tedna pa je prav gotovo prinesel veliko zadoščenje odbojkarjem in odbojkaricam našega najmlajšega športnega združenja, Slogi. V obeh konkurencah je Sloga na prvem mestu lestvice. Tudi ostala dva naša zastopnika v tej kategoriji se več kot odlično držita. Vse skupaj pa spravlja iz ravnotežja letos izredno slabi Dom iz Gorice, ki niza poraz za porazom.

D liga — člani

Prednost tržaške ekipe GMT postopoma narašča. Po desetih zavrtljajih znaša njena prednost že šest točk. Po desetih kolih so Tržačani še vedno (in edini) neporaženi. Verjetno bodo dobili še eno ekipo z našega področja v tretji ligi. Diametralno nasprotno pot pa je ubral Dom iz Gorice. Po desetih zaporednih spodrsljajih je slovenske odbojkarje prevzelo malodušje in v prihodnjih nastopih kakšnega pozitivnega preobrata ni mogoče pričakovati. Domovci so v pretekłem domačem nastopu pričeli nadaljevanju pa so bili vse preveč živčni in ne preveč dobro razpoloženi. Ferroni iz Verone je razmeroma lahko prišel do sedmega para točk.

IZIDI 10. KOLA: GMT — CSI Friuli 3:0, De Vecchi — Volley DLF 3:1, SC Meran — Codognato 3:1, Dom Gorica — Ferroni 1:3.

LESTVICA: GMT 20 točk, Volley DLF in Ferroni 14, SC Meran 10, De Vecchi 8, CSI Friuli 6, Codognato 4, Dom Gorica brez točk.

PRIHODNJE 11. KOLO: Ferroni — SC Meran, Volley DLF — GMT, Codognato — De Vecchi, CSI Friuli — Dom Gorica.

1. divizija — člani

Zmagovita pot odbojkarjev Sloge se neprekinjeno nadaljuje. Vsi, ki so videli pri delu slogaše, imajo o njih samo pohvalne besede. V osmem kolu so spravili na kolena še enega boljših nasprotnikov. Igralci iz Pordenona so doslej potegnili krajši konec samo dvakrat in to z obema slovenskima šesterkama. V sobotnem nastopu je bila premoč Sloge bolj kot očitna in čeprav ni igral Fučka (in za nameček niti Vodopivec ni toliko pomagal soigralcem kot zmore, ker je komaj prebolel gripo). Čeprav se sobotna Sloga ni pokazala v najboljši luči, je nasprotnik športno priznal, da so prav slogaši najboljša ekipa v tej ligi. Naš drugi zastopnik v tej konkurenci, Olympia iz Gorice, je morala žal potegniti krajši konec. Kljub porazu pa so Goričani zapustili televadnico na Elizejskih poljanah z dvignjeno glavo. Tržaška Arc Linea jih je premagala po petih setih igre in po skoraj dve uri in pol trajajočem ogorčenem in napetem boju. Z nekoliko večjo pazljivostjo in zagrizenostjo pa bi lahko Goričani tudi zmagali.

Pod vrhom lestvice, ki pripada Slogi, je zaenkrat velika izenačenost, saj imajo kar trije konkurenti po dvanajst točk. Zaradi slabše razlike v setih je Olympia za Ginnastico iz Pordenona in Arc Lineo. Ostale ekipe imajo nekoliko večji zaostanek. Derbi spodnjega dela lestvice med ASFJR in PAV Dormisch iz Vidma je pripadel igralcem iz Čedada, ki so tako osvojili prvi par točk v letošnjem prvenstvu.

IZIDI 8. KOLA: Torriana — Aurora 0:3, Pozzo — Libertas Turjak 1:3, Sloga — Ginnastica Pordenon 3:1, ASFJR — PAV Dormisch 3:1, Arc Linea — Olympia Gorica 3:2.

LESTVICA: Sloga 14, Ginnastica Pordenon, Arc Linea in Olympia 12, Aurora 8, Il Pozzo in Libertas Turjak 6, Torriana 4, ASFJR in PAV Dormisch 0.

PRIHODNJE 9. IN ZADNJE KOLO prvega dela prvenstva: PAV Dormisch — Olympia, Ginnastica Pordenon — ASFJR, Libertas Turjak — Sloga, Aurora — Pozzo, Torriana — Arc Linea.

1. divizija — članice

Pri članicah sta obe naši šesterki na vrhu lestvice in imata enako število točk. V nadaljevanju prvenstva pa imajo nedvomno večje možnosti slogašice, da se še naprej obdržijo na samem vrhu, kot Bor. Sloga je v nedeljo dopoldne premagala izredno nevarno Azzurro Gorice. Slovenske igralke se niso samo maščevale za tesen poraz v Gorici, ampak so jih odslovile z izidom, ki ne potrebuje nebenih komentarjev o poteku razpletov na igrišču. Nekoliko hujši odpor so gostje nudile samo v prvem nizu.

Iz tekme v tekmo pa igra vse slabše ekipa Bora, ki ta čas poživlja hudo krizo. V soboto je v Vidmu utrpela svoj drugi prvenstveni poraz z nasprotnicami, ki so daleč slabše. Tržačankam je v srečanju s PAV Dormisch vse po zlu. Ni bilo igralke, ki bi reagirala kolikor toliko dobro. Do odbojkarice so ob «pomoči» sodnika pripravile drugo presenečenje. Po zmagi nad Azzurro so izbojevale še dve točki z Borom in so na odnem tretjem mestu lestvice. Tako Azzurra kot PAV Dormisch imata enako število točk. Videmčanke pa imajo boljšo razliko setih.

IZIDI: 7. KOLA: PAV Dormisch — Bor 3:1, ASFJR — Torriana 3:1, Sloga — Azzurra 3:0.

LESTVICA: Sloga in Bor 10, PAV Dormisch in Azzurra 8, AS FJR 4, Torriana 2.

PRIHODNJE 8. KOLO: Sloga — ASFJR, Torriana — PAV Dormisch, Azzurra — Bor.

G. F.

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI

Včeraj tesen poraz Triestine v Rovinju

V prijateljski nogometni tekmi v Rovinju je včeraj domače istoimensko moštvo premagalo Triestino z 1:0 (1:0).

* * *

Zaradi napovedane stavke uslužbencev genovskega sedeža RAI ni gotovo, če bodo jutri po TV prenašali mednarodno nogometno tekmo Italija - Luksemburg. Prenos bi se moral predvidoma začeti ob 15.25 po prvem sporedu.

Tržaška šesterka Arc Linea je v preteklem kolu 1. moške odbojkarske divizije premagala letos dokaj uspešno postavo goriške Olympie (na sliki). Tržačani so zdaj trdno odločeni si priboriti pot v višjo ligo, za kar imajo trenutno precej možnosti, če bo dala k temu svoj «placet» Sloga, seveda...

OBVESTILA

SPDT vabi svoje smučarje, naj se udeležijo nedeljskega izleta na Kras, zlasti ker je bila zimska smučarska sezona prekratka. Poleg tega se bodo v kratkem pričela tekmovanja na suhem za vse kategorije v predvidevanju poznospomladnega smučanja, kakor tudi poletnega.

NAMIZNI TENIS

ZOPET MED NAJBOLJŠIMI

S. Miličeva odpotovala na svetovno prvenstvo

Pred nadaljevanjem poti v Sarajevo bo nastopila še v Bariju

Sonja Miličeva je sinoči odpotovala na svoje najzahtevnejše potovanje v njeni kratki športni karieri. Vrnila se bo šele 16. aprila, čez 18 dni. Po kratkem postanku v Bariju, kjer bo nastopila jutri in v nedeljo na državnem turnirju bo po dvodnevnem skupnem treningu odpotovala na svetovno prvenstvo v Sarajevo, skupno z vso državno reprezentanco, ki jo sestavljajo še Francesca Marconejeva, Grecijeva, Bosi, Bisi, Giontella, Malesci in Pellizola. Reprezentanco bosta spremljala tehnični vodja inž. Ugo Luccio in član tehnične komisije Silvio Magni.

Kakšne so možnosti Italijanov? Med posamezniki nobene, saj poteka tekmovanje samo v članski konkurenci in so torej oddana ne le najboljša mesta, ampak bi bila uvrstitev kakega «azzurra» med prvih 128 že izreden uspeh. Zanimivejši pa bo vsekakor ekipni turnir, kjer so letos opustili sistem nosilcev skupin, ampak so skupine sestavljene po kakovosti posameznih ekip. Moška italijanska ekipa bo tako nastopila v podskupini A tretje kakovostne stopnje (vseh stopenj je pet), kjer se bo srečala z Južnim Vietnamom, Perujem, Belgijo, Singapurom in ZDA. Velik favorit je Vietnam, za njim pa ZDA. «Azzurri» se bodo torej borili za tretje mesto.

Pri ženskah je stanje drugačno, saj bo Italija nastopila v četrti (zadnji) skupini, kjer se bo spoprijela z Libanonom, Iranom, Turčijo in Zambijo. Napoved rezultata je tu prava loterija, saj so vse reprezentance popolnoma neznane in je zato njihovo vrednost težko oceniti. Prav v tem tekmovanju pa bo, po mnenju trenerja Luccia, odločilna igra Sonje Miličeve, saj je treba računati predvsem na njene točke in na točke dvojic. Kaj pa meni Sonja o tem: «To bo zame zanimiva preizkušnja in upam, da se bom kaj naučila. Če bodo prišli še dobri rezultati, bo toliko bolje; v to pa le upam, saj dvomim, da bomo zmogli kaj več».

S. J.

KASTA vabi vse bivše, sedanje in bodoče «trgovce» na žogonogobrcno tekmo med ekipama STARIH LEVOV in MLADIH ZVEZD.

Ne boj, mesarsko klanje bo jutri, 31. t. m. ob 16. uri na nogometnem igrišču v Križu.

KOŠARKA

SINOČI V RIGI

Daugawa osvojila evropski pokal

RIGA, 29. — Sovjetska ženska košarkarska peterka Daugawa je v povratnem finalnem srečanju premagala francosko peterko Clermont UC s 83 proti 60 (40:43). Ker so Francozinje zgubile že prvo tekmo (64:44) so Sovjetinje tako osvojile letošnji evropski ženski klubski pokal.

* * *

Prva zmaga Poleta

Polet je dosegel svojo prvo zmago na turnirju SABA. Z rezultatom 20:9 je premagal ekipo Ricreatori.

Postava Poleta: Hrovatin 4, Brišček, Malalan, Taučer, Vremec, Gulič 12, Pisani 2, Don, Serraglia, Lenca 2.

Naši fantje so končno zaigrali tako, kot znajo. Vsi so bili požrtvovalni v obrambi, v napadu pa se je odlikoval Gulič.

Ostala izida: SABA — Servolana 41:38, SET — Fornis 35:3.

* * *

Breg bo danes ponovno nastopal. Ob 15. uri bo na Greti igral proti tržaški Olimpii.

* * *

Ameriška košarkarska ekipa Gillette bo tudi letos opravila turnejo po Evropi. Vodil jo bo znani trener Jil McGregor. Amerikanci bodo obiskali tudi Italijo.

ORIENTACIJSKI POHOD

Slovenski taborniki v Italiji (Rod modrega vala) organizirajo v nedeljo, 1. aprila orientacijski pohod, ki se bo odvijal po števerjanskih stezah. Pohoda se bodo lahko udeležile ekipe, sestavljene iz štirih članov, ki bodo startale ob 9. uri pred spomenikom padlim v NOB v Pevmi.

ODBOJKA

V 1. jugoslovanski ligi

Partizan povečal svoj naskok

V preteklem dvajsetem kolu jugoslovanskega prvenstva v prvi ligi pri članih je prišlo do velikega presenečenja. Sredi Beograda je Crvena zvezda zgubila s Spartakom in je tako dokončno izločena iz boja za osvojitev državnega naslova. Partizan Beograd ima zdaj sedem kol pred koncem prvenstva šest točk prednosti in obenem vse možnosti za osvojitev prvega mesta. Beograjčani so v Zagrebu premagali Mladost po lepi in zanimivi odbojki. Okrnjeni domačini brez Jelića in Straniča so gostom odvzeli niz. Poslednjo priložnost za zmago je zapravil Fužinar iz Raven. Slovenski odbojkarji so to pot odigrali svojo najboljšo tekmo v prvi ligi in niti prednost v setih z 2:1 jim ni zadostovala, da bi izbojevali tako dolgo pričakovano zmago Kvarner. Jedinstvo (SP) in lanski prvak GIK Banat so v preteklem kolu zmagali in se tako potegujejo za mesta pod vrhom lestvice.

IZIDI 19. KOLA: Crvena zvezda — Spartak 1:3, Mladost — Partizan 1:3, Fužinar — Vardar 2:3, GIK Banat — Modriča 3:1, Kvarner — Vojvodina 3:1, Željezničar — Bosna 1:3, Jedinstvo (SP) — Jedinstvo (B) 3:0.

LESTVICA: Partizan 38, Crvena zvezda 32, GIK Banat 30, Jedinstvo (SP) in Kvarner 26, Vardar 22, Mladost 20, Spartak 18, Modriča in Bosna 16, Vojvodina in Jedinstvo (B) 10, Željezničar 4, Fužinar 0.

* * *

Pri članicah pa se prvenstvo razpleta v korist Partizana z Reke. Tri kola pred koncem prvenstva so praktično že državne prvakinje, kar je za Rečanke nedvomno velik uspeh. V preteklem zavrtljaju so se spoprijele s soimenjakom iz Sremskih Karlovcev in so slavile prvo zmago v gosteh nad tem nasprotnikom. Ostale štiri tekme so se končale s prepričljivimi zmagami.

IZIDI 15. KOLA: Partizan (SK) — Partizan (Ri) 1:3, Mladost — Breza 3:0, Poštar — Sindželič 0:3, Radnički — Jedinstvo 3:0, Crvena zvezda — GIK Banat 3:0.

LESTVICA: Partizan (Ri) 30, Crvena zvezda 26, Partizan (SK) in Breza 18, Mladost 16, Radnički in Sindželič 12, GIK Banat 10, Jedinstvo 6, Poštar 2.

G. F.

V Haagu je v okviru mladinskega hokejskega evropskega prvenstva Italija premagala Norveško s 7:6, Romunija pa Bolgarijo z 9:1.

Dr. Aleksander Gala - Peter

Partizanski zdravnik

28.

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

Ni me dosti motilo, da so jo poslali kot izkušeno bolničarko, čeprav sem po njenem delu opazil, da to ni bila. Navadil sem se že na to, da moram vsako bolničarko na novo učiti, kako je treba prijeti sterilni zavojni material, prekuhati brizgalko in igle za injekcije in podobno. Mimica je kmalu obvladala osnovno bolničarsko delo, ki je bilo takrat potrebno. Kazalo je, da mi bo zelo dobra pomočnica.

Večkrat je odšla v štab bataljona. Ko se je vrnila, je prinesla razne novice in direktive v zvezi s političnim delom v bolnici. Takrat nisem bil član partije, zato tudi nisem vedel, kdo izmed nas to je. O tem se takrat ni govorilo. Mimica je gotovo bila, čeprav sama tega ni povedala. Vprašal je nisem, ker sem menil, da to ni važno. Vsi smo tu zato, da se borimo proti okupatorju. Smo pristaši Osvobodilne fronte, ki združuje v boj proti okupatorju vse Slovence brez ozira na politično pripadnost. Morda so jo tovariši zaradi njenega obnašanja ali zaradi tega, ker nam je prinašala direktive iz štaba bataljona, kmalu začeli najprej v šali, nato zares imenovati politkomisar. Ni se temu upirala, nasprotno, še všeč ji je bilo. Tako sem imel dve bolničarki. Ena izmed obeh je bila odveč. Nedeljka se je nerada zaposlila v kuhinji in prevzela Karlu delo kuharja. Ta je potem v kuhinji le še občasno pomagal. Nedeljka je imela dosti smisla za kuhanje, gotovo več kot Karl. Tako se je hrana izboljšala.

Nekega dne proti sredini julija, ko je bila bolnica toliko nared, da se je dalo v njej prebivati, smo ponoči pripeljali ranjence iz dosedanje bolnice pod Petelinjakom v novo bolnico. Delo smo opravili tako, da je prav malo ljudi vedelo za selitev. Onim, ki so opazili, da prevažamo ranjence, smo rekli, da jih vozimo v bolnico iz štaba grupe odredov.

Ves prevoz je bil opravljen kar se da konspirativno. V Loškem potoku smo najeli dva lojtrna voza. Ležišča na vozeh smo napravili iz slame in nanje položili 4 težke ranjence in enega, ki je bil laže ranjen. Gledal sem, da pridemo do položaja nove bolnice v zgodnjih jutranjih urah. Zadnjih nekaj metrov je namreč bilo treba ranjence nositi po razmeroma težkem terenu. Ob dnevnem svitu bodo tovariši to delo laže opravili. Ni nevarnosti, da bi jih kdo videl in manj sledov bodo zapustili za seboj. Že prej so spravili v bolnico vsa zdravila in kar je bilo drugih potrebščin, kot je posteljnina, posoda, razno orodje.

Tako smo se odselili iz bližine štaba bataljona na položaj, ki je bil nekaj ur hoda oddaljen od položaja na Petelinjaku. Že prej rahla zveza s štabom je bila sedaj še slabša. Pot me je zanesla na štab bataljona le, kadar sem bil poklican zaradi ranjenca ali bolnika ali kadar sem sam hotel zvedeti, kaj je novega glede bližajoče se ofenzive. V bolnici smo živeli sami zase in skrbeli za ranjence. Zvezo s štabom smo vzdrževali prek kurirja, ki nas je obiskal po potrebi. Navadno je kurir prišel, kadar je bilo potrebno sprejeti novega ranjenca. Tako je bila konspirativnost odlična. Prebivalci najbližjih zaselkov Loškega potoka niso vedeli za nas.

Za varnost bolnice je bilo poskrbljeno še na druge načine. Dnevno sem pošiljal po dva tovariša v patrolo. Njuna naloga je bila kontrolirati bližnjo okolico bolnice. Srečanju z drugimi znanimi ali neznanimi ljudmi sta se morala izogniti. Morala sta opazovati njihovo početje in po možnosti odkriti njihove namere. V začetku so patrole redko koga srečale.

Včasih, kadar mi je delo v bolnici dopuščalo, sem šel sam v patrolo. Želel sem si bolje ogledati teren, da bi bolnico premestil na drugo mesto, če bi bilo potrebno. Navadno je šel z menoj Metod, ki je teren tam okoli dobro poznal. Kontrolirati je bilo potrebno predvsem področje, ki nas je ločilo od zaselkov Loškega potoka in tja proti Malemu Logu. Nekoč sva prišla do doline, ki leži nekako severovzhodno od Loškega potoka. V gosti, zaraščeni dolini je bilo slišati razbijanje. Kaj neki je to? Odzvanjalo je tako, da sem bil prepričan, da nekdo nekaj gradi. Z Metodom sva počakala, da je razbijanje ponehalo. Kmalu je bilo slišati voz, ki so ga vlekli konji. Zamolkel topot konjskih kopit in škripanje voza, ki je očitno vozil po mehki gozdni poti, sta vznemirjala mojo radovednost. Ropot se je počasi oddaljeval. Glas voznika, ki je priganjal konje, in ropot voza sta se vse bolj izgubljala v daljavi. Kmalu je bilo v gozdu spet vse tiho. Z Metodom sva se previdno odpravila gledat, kaj neki je neznani voznik počenjal v dolini. Začudila sva se, ko sva odkrila pravo majhno, iz desk zbito barako. Bila je grajena še kar solidno. Imela je vrata, ki so bila zaklenjena s ključavnico. Metod se je spomnil, da je slišal, da se tudi ljudje pripravljajo na ofenzivo. Bali so se požiganja in ropanja okupatorske vojske. Pričakovali so najslabše. Loški potok je bil znan partizanski predel. Okupator tem vasem gotovo ne bo prizanesel.

Ko so se raznesle govorice o ofenzivi okupatorja na osvobojeno ozemlje, so se ljudje začeli pripravljati in ukrepati. Na skritih krajih v gozdovih okoli Loškega potoka so gradili lesene barake. Vanje so znesli hrano, obleko, orodje in druge reči, ki so jih želeli rešiti pred sovražniki. Takih skrivališč je bilo v gozdu za Loškim potokom in v smeri proti Malemu Logu precej. Na žalost tudi to ni pomagalo. Italijani, ki so v ofenzivi pretaknili vsak grm, so še posebno natančno pregledali okolico Loškega potoka. Preiskali so vse gmajne in gozdove in odkrili večino skrivališč. Izropali so jih in požgali. Tako ljudem večinoma ni ostalo prav ničesar.

Spočetka v bolnici nisem imel mnogo ranjencev. Vsega pet jih je bilo. Med njimi so bili 4 težki: Drago Maslo, Ludvik (Viktor Kraševec), Lisjak, Tone in Marko. Ob večerih pred spanjem so radi pripovedovali, kdaj in kako so bili ranjeni. Spominjali so se vseh podrobnosti. Večkrat so ponavljali svoje doživljaje in dodajali še to in ono, kar se jim je zdelo pomembno. Tako jim je mineval čas, ali pa so tako preganjali bolečine.

Tovariši, ki so bili doma iz Loškega potoka, so vsak dan prinesli kakšno novico, ki nas je vznemirila. Enkrat, da se je ofenziva že zelo približala našim krajem, drugič, da so Italijani še daleč od nas in da teh krajev ne bodo obiskali. Govorilo se je, da je italijanske vojske kot listja in trave, da preiščejo malodane vsak grm, da jim pomagajo domači izdajalci in da imajo za odkrivanje sledov posebej izurjene pse.

Ranjence sem skušal obvarovati pred takimi demoralizirajočimi vestmi. Nisem dovolil, da jih z njimi vznemirjajo. Toda vseeno so čutili in verjetno sklepali iz našega vedenja, da se je ofenziva že zelo približala. Razgovor z njimi jih je zelo pomirjal. Opazil sem, da pri tem tudi sam postajam mirnejši, da trezneje presojam govorice. Osebju nisem mogel ubraniti, da ne bi razpravljali o ofenzivi. Dosegel pa sem, da so razumeli, da se kljub vsem govoricam ne bomo predali.

Sam sem si že od začetka zamislil, kako bom rešil bolnico, če nje ne, pa vsaj ranjence. Zato sem tudi izbral ta kraj in dosegel, da smo zgradili konspirativno bolnico. Še več, če bi obstajala nevarnost, da Italijani bolnico odkrijejo, sem imel pripravljeno kraško jamo, kjer bi poskrili ranjence. To je bila zadnja možnost. O njej nisem govoril nikomur. Vedel sem, da bom uspel le, če bom v vsakem trenutku vedel, kaj mi je storiti.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 83 382
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir. Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dan» V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.— letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 30. marca 1973

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel Izdaja in tiska ZTT - Trst

PO IMENOVANJU SADATA ZA GENERALNEGA VOJAŠKEGA GUVERNERJA

KORENITE SPREMEMBE V EGIPTU OPOMIN IZRAELSKIM VODITELJEM

Odgovorni politični dejavniki v Egiptu zagotavljajo preobrat v notranji in zunanji politiki

KAIRO, 29. — Egiptovski predsednik Sadat je včeraj objavil ukaz s katerim je prevzel mesto generalnega vojaškega guvernerja. Ukrep je bil sprejet v zvezi z dekretom o posebnem stanju, ki ga je sprejel pokojni predsednik Naser nekoliko pred vojno z Izraelom v letu 1967 in ki je še danes polnopravno veljaven. Na podlagi današnjega ukaza je bil Manduh Salem, podpredsednik in minister za notranje zadeve imenovan za pomočnika vojaškega guvernerja. Predsednik Sadat je že prejšnji ponedeljek združil funkciji državnega poglavarja in predsednika ministrskega sveta. Že včeraj je predsednik Sadat predsedoval seji ministrskega sveta, ki je trajala eno uro in pol. Po končani seji je glasnik vlade izjavil, da se začenja za Egipt novo razdobje, za katerega bo značilna odločna akcija vladnih oblasti za ureditev številnih vprašanj notranjega in zunanjega položaja.

Dogajanja na Bližnjem vzhodu so v tem trenutku zavita v precejšnjo meglo. Pomembno pa je omeniti stališče izraelske vlade do vseh vprašanj, ki v tem trenutku predstavljajo precejšnjo oviro za ureditev političnih odnosov v deželah Bližnjega vzhoda. Izraelsko stališče je na splošno znano. Prav danes pa ga je potrdil tudi izraelski obrambni minister Moše Dajan, ki je poudaril, da se Izraelci ne bodo umaknili z zasedenih področij. Dajanova zamisel pa je bolj širokopotezna, ker predvideva stalno naselitev Izraelcev v zasedenih krajih, odkupovanje arabske zemlje itd.

Najbolj pomembna pa je Dajanova izjava glede ključne rešitve spora z Arabci. Izraelski obrambni minister meni, da bi utegnilo priti do poravnave z arabskimi deželami samo s posredništvom Egipta. To pomeni, da je Egipt ključni činitelj v političnem razvoju Bližnjega vzhoda.

No, zdi se, da so se Egipčani končno zavedli te zgodovinske resnice. Prav v ta okvir spadajo zadnje pobude predsednika Sadata. Leta 1967 je Egipt skupaj z drugimi arabskimi deželami doživel hud vojaški poraz, ki je zapustil zelo hude posledice v vsakdanjem političnem doživljanju arabskih dežel. V teh deželah prevladuje mnenje, da se lahko samo Egipt samostojno upre izraelski imperialistični in kolonizatorski politiki v zasedenih pokrajinah. Egiptovska vlada, taka kot je bila doslej, ni utegnila zgraditi učinkovitega obrambnega zidu proti izraelski ekspanziji. Vojaška premoč izraelske države je bila na dlani. Zato se je v določenem trenutku postavilo Egiptu vprašanje, kako v najkrajšem času doseči na Bližnjem vzhodu vsaj določeno vojaško ravnotežje. Spričo notranjih perspektiv ni ostalo predsedniku Sadatu druge rešitve, kot da združi v svoji osebi funkcije predsednika države, predsednika ministrskega sveta in končno še generalnega vojaškega guvernerja. Vse to pomeni, da bo predsednik Sadat v najkrajšem času reorganiziral gospodarsko, politično in družbeno življenje v Egitpu v skladu s splošnimi načrti boja proti Izraelu. Gre torej za izjemen položaj, ki pa predstavlja edini izhod iz težkih notranjih političnih in družbenih protislovij današnje egiptovske družbe.

Iz Washingtona poročajo, da je pomočnik državnega tajnika Joseph Sisco izjavil danes, da ZDA ne morejo sedaj predložiti kakega podrobnega načrta za rešitev krize na Bližnjem vzhodu. ZDA so na vsak način pripravljene, da bodo opravile na «pošten način» svojo posredniško vlogo na tistem področju.

Danes se je sestala v Kairu nova egiptovska vlada. Seji je predsedoval podpredsednik vlade Abdel Kader Hatem. Na seji so obravnavali vprašanja notranje politike. Posebno pozornost so posvetili vprašanju likvidacije birokratizma v javnih uradih ter vprašanjem znanstvene raziskave, stanovanj in stikov s tiskom. Nova egiptovska vlada skuša doseči najširše sodelovanje ljudskih množic z organi vladnih oblasti.

REVEŽ

Londonsko sodišče je priznalo dediču družine Singer, ki je znana v svetu po svojih šivalnih strojih, pravico do brezplačne odvetniške obrambe, ker uradno njegov dohodek ne presega 100 tisoč lir mesečno. Gre za 40-letnega Davida Singerja, čigar letno rento zapuščine pol milijarde lir so «zamrznili» njegovi odvetniki.

Singer se namreč pravda z nekaterimi britanskimi odvetniki, ker trdi, da jim je izplačal 100 milijonov lir, ne da bi dobil ustreznega obračuna, poleg tega pa naj bi si tudi prisvojili 200 milijonov lir njegovega premoženja.

V resnici Singerja ne moremo ravno prištevati med največje reveže, saj imata skupaj z ženo vsaj pol milijona lir mesečnega dohodka, gre pa v veliki meri za darove sorodnikov. Sodišče pa je bilo mnenja, da je treba upoštevati kot dohodek le stalno mesečno rento.

POSKUS

Živeti šest mesecev v ravnotežju na vrvi: to je poskus, ki ga je pred dvema dnevoma začel francoski akrobat Henry's, ki je splezal na 25 m dolgo vrv napeto 10 m nad streho saintetienske veleblagovnice. Ponoči bo akrobat spal «zavestno spanje» sede na svoji dolgi ravnotežni palici, za telesne potrebe pa bo imel na razpolago majhno kabino.

Henry's je že znan, ker je prekoračil na vrvi muenchensko pristanišče in je preživel 15 dni v ravnotežju na vrvi nad jezerom Bourget.

V PRIREDBI MEDNARODNEGA INŠTITUTA ZA TISK

Študijsko srečanje v Innsbrucku o problemu evropske alpske dežele

V razpravo je posegel časnikar ljubljanskega «Dela», ki je poudaril nujnost zaščite značilnosti etničnih skupnosti

INNSBRUCK, — V Innsbrucku se je danes začelo zelo zanimivo študijsko srečanje, ki ga je organiziral mednarodni inštitut za tisk, o problemih Evropske alpske dežele. Med drugimi je govoril tudi odbornik avtonomne dežele Trident - Gornje Poadižje inž. Giorgio Pasquali.

Pasquali je zlasti opozoril na nevarnost, da bi lahko take naddržavne formacije lahko popolnoma popačile naravno bistvo ljudi, ki živijo v alpskih predelih. Podčrtal je tudi poseg dežele Trident - Gornje Poadižje v korist treh nacionalnih skupnosti, italijanske, nemške in ladinske, ki živijo na tem področju za razvoj njihovih kultur in običajev ob istočasnem gospodarskem in kulturnem napredku.

«Evropska alpska dežela — je poudaril govornik — bi morala vzeti v poštev vse posamezne komponente, ki se zelo razlikujejo med seboj in imajo večkrat nasprotujoče si politične interese, včasih prav lokalpatriotske, ki so povezani s politiko osrednjih vlad. Zato je treba zavrniti tako načrtovanje, ki bi zrušilo etnično ravnovesje».

Pasquali je nadalje podčrtal, da vlada ne sme prisiliti ljudi z gora, da se selijo v dolino, ali pa, kar je še slabše, da se izselijo v veliko mesto. Načrti za razvoj alpskih področij morajo stalno upoštevati to zahtevo. Ti ljudje imajo pravico, da živijo in uporabljajo vse moderne infrastrukture v hribih, zlasti ker so med najbolj zainteresiranimi čuvaji naravnega okolja.

Pred inž. Pasqualijem je inž. Karl Ruppert, ki poučuje na münchenskem inštitutu za geopolitiko, govoril o teritorialnem načrtovanju za alpska področja v ZRN. Ruppert je prikazal, kako se je bavarska vlada resno lotila vseh treh problemov gorskega gospodarstva: razvoj industrije, kmetijstva in turizma, vprašanje integracije alpskih in predalpskih področij ter vpliv velikih mest na področja, ki so tradicionalno zapostavljena.

V diskusijo, ki se je razvila po uvodnih poročilih, je posegel tudi urednik ljubljanskega lista «Delo». Slovenski časnikar je poudaril pomen zaščitenja značilnosti etničnih skupnosti, ki živijo v alpskih področjih in se je v tem v zvezi dotaknil tudi vprašanja slovenske skupnosti na Koroškem.

Obširni in zanimivi sta bili tudi poročili profesorja Fritza Hansa Schwarzenbacha o «Nasprotujočih si interesih v alpskih področjih: gospodarstvo proti okolju» in profesorja Rudolfa Wurzerja «Alpe v funkciji rekreacije: čuvanje okolja, teritorialno načrtovanje in urejevanje».

Zastopnik zveznega tajništva SFRJ o obisku poljskega zunanjega ministra

BEOGRAD, 29. — Zastopnik zveznega tajništva za zunanje zadeve Milan Zupan je na današnji tiskovni konferenci dejal, da bo obisk poljskega zunanjega ministra Štefana Olszowskega nudil priložnost zunanjima ministroma obeh držav, da izmenjata mnenja o nadaljnjem napredku odnosov, za kar obstajajo široke možnosti. Zupan je poudaril, da gre za pomembno srečanje zastopnikov dveh prijateljskih in socialističnih držav, ki ju povezujejo skupni interesi v borbi za mir in enakopravno mednarodno sodelovanje.

7 ljudi ob življenje v letalski nesreči pri Rimu

RIM, 29. — Sedem ljudi je izgubilo življenje v letalski nesreči pri Rimu. Zasebno letalo vrste «piper - comancis» je strmoglavilo okrog 14.30 pri neselju «La storta». Po prvih rezultatih preiskave kaže, da je vzrok nesreče nenaden požar, ki je izbruhnil v letalu.

Potnik skrivnostno izginil z ladje «Leonardo da Vinci»

LIZBONA, 29. — Z italijanske ladje «Leonardo da Vinci», ki je pred nekaj dnevi odplula iz New Yorka v Lizbono je izginil en potnik. Gre za bivšega ameriškega veleposlanika Henryja Stebbinsa, ki je bil namenjen v Italijo skupaj z ženo.

V torek zvečer so nekateri potniki opazili Stebbinsa, ki se je sprehajal po palubi. Od takrat ga nihče ni videl več. Najbolj verjetna je domneva, da je bivši diplomat padel v morje.

Bivši pravosodni minister Mitchell vpleten v afero Wastergate

WASHINGTON, 29. — Kaže, da je bivši ameriški pravosodni minister John Mitchell osebno odobril načrt skupine saboterjev, ki so lani poleti vtihotapili prisluškovalne naprave v sedež demokratske stranke med kampanjo za predsedniške volitve v ZDA.

Mitchella naj bi obtožil eden od vohunov, John Mc Cord med pričevanjem pred komisijo kongresa, ki se je sestala za zaprtimi vrati.

TRŽAŠKI DNEVNIK

V ZVEZI Z ATENTATOM NA HRANILNIKE NAFTE PRI DOLINI

Sodnik dr. Serbo zavrnil prošnjo: režiser Codella bo ostal v zaporu

Policija je posredovala sliko terorista «Črnega septembra» in opis Lefebvrove, ki je atentatorje pripeljala v Trst

Temnordeči avtomobil, s katerim je Lefebvrova pripeljala atentatorje iz Benetk v Trst

Preiskovalni sodnik dr. Sergio Serbo, ki vodi preiskavo o atentatu na hranilnike naftovoda SIOT pri Dolini, je zavrnil prošnjo režiserja Ludovica Codelle za izpustitev na začasno svobodo. Svoj sklep je sporočil včeraj branilcu odv. Remu Cuccagni, ki je skupno z odv. Canestrinijem iz Rovereta obiskal Codello v koronejskih zaporih. Dr. Serbo je utemeljil zavrnitev prošnje z navajanjem vrste obremenilnih in obtežilnih okolnosti. Med drugim je ugotovil, da atentata na dve čistilnici nafte na Holandskem, ki ju je izvedel «Črni september», sovpadata z obiskom v Trstu Codelle in žene, ki sta se poročila samo nekaj dni poprej. Poleg tega je možno, da bi Codella «okužil» pričanja in dokaze in končno je mladi režiser tudi nevaren človek, ker naj bi izjavil teroristu Bouhadicheju, da je na razpolago «Črnemu septembru» za vsakršno pomoč. Odvetnika se seveda ne strinjata s sodnikom in sta zato že najavila, da se bosta zatekla k višji sodni oblasti.

Včeraj je načelnik političnega oddelka tržaške kvesture dr. Volpe posredoval tisku sliko enega izmed teroristov, ki so izvedli atentat, medtem ko je Francozinjo, ki je pripeljala teroriste do Doline, samo natančno opisal, ker je njena arhivska slika prestara. Terorist je 41-letni Mohamed Boudia, po rodu iz Palestine, Francozinja pa je 46-letna Marie Therese Lefebvre. Slednja je srednje postave, precej debelušasta, plavolasa, v dneh okrog atentata se je močno šminkala in je bila oblečena v svetloroza suknjo in ozke hlače iste barve. Preiskovalci zatrjujejo, da je izgleda zelo vulgarno in da jo je bilo lahko opaziti. Zato naprošajo vse tiste, ki bi se jim zdelo, da so opazili njo, njenega palestinskega «tovariša» ali pa njihov avtomobil — temnordeč ford z evidenčno tablico Roma K14234 — naj to sporočijo političnemu oddelku tržaške kvesture.

Preiskovalce namreč zanimajo vse podrobnosti o «obisku» teroristov v naših krajih. Do sedaj so ugotovili, da je Lefebvrova prispela v Benetke na večer 31. julija 1972, takoj najela omenjeni avtomobil pri podjetju Herz in prenotirala letalski listek za progo Benetke — Pariz za jutro 4. avgusta, torej le nekaj ur po atentatu. Tisto jutro se je res javila na letališču pri Benetkah, oddala avto in odletela v Pariz.

Na večer pred atentatom je pripeljala v Trst atentatorje in eksploziv. Za atentat so porabili približno 30 kg razstreliva, ki so ga v pol uri namestili pod ventili, ki zapirajo odtok nafte iz ogromnih rezervoarjev. Vprašanje pa je še vedno, koliko je bilo atentatorjev.

Lefebvrova je baje v tisti noči trikrat prevozila pot med Benetkami in Trstom oz. Dolino. To pomeni, da niso prišli vsi skupaj v Trst. Zato skušajo ugotoviti, kje so se počakali in srečali in kdo so bili. Do sedaj so zasledili poleg Lefebvrove že omenjenega Boudio, 25-letno Francozinjo Dominique Marie Iurilli in 25-letnega Alžirca Khadema «Christiana» Chabane. Ni pa izključeno, da so se podvigа udeležili tudi drugi teroristi, katerim pa še niso prišli na sled.

Aretirana Italijana Lodovico Codella in slikar Pierluigi Manenti sta obtožena samo sodelovanja pri

Terorist Mohamed Boudia

kriminalnih podvigih «Črnega septembra», do sedaj pa še ne neposrednega sodelovanja pri nastavljanju eksplozivnih nabojev.

Če se povrnemo k Lefebvrovi je treba še dodati, da ni bila pri svojem prvem atentatu: lanskega januarja je vozila avto, s katerim so se atentatorji pripeljali do holandskih čistilnic nafte, novembra pa je v Parizu sodelovala pri umoru izraelskega novinarja Kanfanija Khadra. Tedaj se je z nekim Palestincem mudila v veži poslopja, medtem ko so drugi pripadniki «Črnega septembra» streljali v gornjem nadstropju na mladega novinarja. V obeh primerih je Lefebvrovo «idejno» vodil Palestinec Bouhadiche, tisti ki je priznal, da je pripravil načrt za atentat na hranilnike pri Dolini. Kaže da Lefebvrova ni povsem uravnovešena ženska: kot hči visokega častnika je preživela mladost v francoskih prekomorskih posestih, nato se je približala levičarskim gibanjem, pred leti pa se je tako vdala palestinskemu osvobodilnemu boju, da je postala muslimanka in da je sodelovala pri vseh podvigih, ki jih je zamislil Bouhadiche. Ta pa jo je poplačal tako, da jo je po aretaciji izdal francoskim preiskovalcem. «Ona ni prava Palestinka, pač pa samo .... evropska sodelavka in povrh še grda ženska!» je izjavil z zaničevanjem.

Na vsak način preiskava še ni zaključena. Nasprotno: treba bo razjasniti marsikatero podrobnost, odkriti morebitne druge krivce in ugotoviti točne odgovornosti aretiranih Italijanov.

KLJUB ZAHTEVI RIMSKEGA GENERALNEGA PRAVDNIŠTVA

Švica ne bo izročila dokumentacije zaplenjene v Ponzijevem uradu v Luganu

Detektivovi branilci so posredno potrdili, da gre za zelo važne dokumente

RIM, 29. — Vse kaže, da italijansko sodstvo ne bo nikoli prišlo do pomembnih dokumentov, ki jih je detektiv Tom Ponzi hranil v svojem uradu v Luganu. Izvedelo se je namreč (in kaže, da je novica dokončna), da švicarsko sodišče ne bo izročilo italijanskim kolegom dvanajstih že znanih zabojev dokumentov in magnetofonskih posnetkov, ki so jih zaplenili v Ponzijevi agenciji v Luganu. Čeprav zelo pomembno, pa je to, le obrobno vprašanje vse afere, ki ima značilnosti kriminalke, ki so jo zrežirali zelo sposobni predvsem pa izredno dobro obveščeni režiserji.

Vse se je začelo pred mesecem dni, ko je rimski pretor Infelisi zvedel, da je Ponzi imel svojo agencijo v Švici. Ker je sumil, da je detektiv preusmeril preko meje najpomembnejšo dokumentacijo, je prosil švicarsko policijo naj preišče Ponzijev urad. Preiskava se je komaj začela, ko je lugansko državno pravdništvo nepričakovano začelo sodni postopek proti detektivu in ga obtožilo, da je prodajal v Švico prisluškovalne naprave. Državni pravdnik Bernasconi je odredil preiskavo v uradu detektiva in tako je policija zaplenila dvanajst zabojev dokumentov in magnetofonskih posnetkov. Dva dni pozneje je dr. Infelisi prosil švicarske kolege, naj mu izročijo dokumentacijo, a ti so zahtevo zavrnili.

Rimsko generalno pravdništvo je zato poslalo v Lugan funkcionarja dr. Pietronia, ki je trikrat zaman potoval v Švico. Dokumentacija je ostala v Luganu in švicarsko sodstvo je ukrep opravičilo z dvema utemeljitvama. Prvič, da gre za dokazno gradivo, ki je potrebno švicarskim preiskovalcem in drugič da pogodba med Italijo in Švico izključuje vsakršno preiskovalno sodelovanje, če gre za afero s političnimi aspekti. Po poročanju rimskega lista «Paese sera», naj bi slednjo zahtevo vložili Ponzijevi odvetniki. Če je to res, so detektivovi branilci posredno potrdili, da gre za zelo pomembno dokazno gradivo, ki zadeva politično vohunstvo.

Kaže, da rimsko generalno pravdništvo še ni vrglo puške v koruzo in bo zahtevalo vsaj kopije zbrane dokumentacije s posredovanjem ministrstva za pravosodje in za zunanje zadeve. Možno pa je, da se bo tudi ta akcija končala z neuspehom. Ta pomembna dokumentacija ne bo verjetno prišla nikoli v roke italijanskemu sodstvu.

Rimski tednik «Espresso», ki je pred enim letom sprožil preiskavo o protizakonitem prisluškovanju s člankom o domnevnih prisluškovalnih centralah finančnih stražnikov, objavlja v svoji današnji številki članek, ki podrobno opisuje «obveščevalno mrežo in naloge tako imenovane 'superpolicije' finančnih stražnikov», ki — kot trdi tednik — naj bi bila razpredena po vsem italijanskem ozemlju in se skrivala za uvoznimi in izvoznimi podjetji.

«Ta središča -- nadaljuje tednik — uradno vodijo boj proti tihotapcem cigaret in mamil, ker pa cigarete prihajajo tudi iz Grčije, grški agentje dajejo informacije o sumljivih ladjah. V zameno, naj bi financarji dajali informacije o grških študentih v Italiji in Italijani, ki z njimi občujejo. Iste informacije, naj bi nudili tudi Američanom v zameno za informacije o tekočih računih italijanskih politikov in podjetnikov v švicarskih bankah».

Danes se je izvedelo, da je bil predsednik italijanskega detektivskega združenja ADI Tavazzi, ki je bil včeraj aretiran v okviru preiskave o protizakonitem telefonskem prisluškovanju, zaprt zaradi nedovoljene posesti orožja. V pogovoru s časnikarji je dr. Riccardelli izjavil, da bo Tavazzijev položaj v kratkem pojasnjen. Dodal je tudi, da so v njegovem uradu odkrili zelo zanimiv material. V tej zvezi se je izvedelo, da je namestnik milanskega državnega pravdnika poslal detektivu sodno sporočilo, ki zadeva postopek za združevanje v zločinske namene in vdorom v tuja stanovanja.

PO NEPOTRJENIH VESTEH IZ PARIZA

Obveščevalne službe vpletene v umor profesorja Cartlanda

Po vesteh iz istih virov, naj bi bila v afero vpletena tudi mafija

PARIZ, 29. — «Afera Cartland» postaja iz dneva v dan bolj zapletena. Kazalo je že, da so preiskovalci našli morilca starejšega britanskega profesorja, njegovega sina Briana Cartlanda, a po dveh tednih preiskave je mladenič še vedno svoboden, čeprav je dal policiji vrsto protislovnih izjav. Govori se tudi, naj bi bil krut umor povezan z dejavnostjo britanske obveščevalne službe «Intelligence service» med drugo svetovno vojno v Franciji, kot nameček pa naj bi bili vpleteni še bivši gestapovci, francoski partizani, mafija, francoske ločinske organizacije in celo nekateri irski državljani. Množijo se torej anonimne izjave ljudi, ki naj bi poznali ključ skrivnostnega umora.

Te izjave, ki so jih dobili po pošti nekateri časnikarji v Marseillu, urad francoske tiskovne agencije AFP in pariški urad britanske BBC, preiskovalci še niso komentirali, čeprav je bil pokojni Cartland med vojno agent britanske obveščevalne službe in je deloval v Franciji.

Preiskovalci so takoj zasumili, da 28-letni Bryan Cartland ni povedal vse resnice, saj je večkrat dal protislovne izjave. Če bi bil Francoz bi ga verjetno že zaprli, ker pa je tuj državljan so preiskovalci zavzeli bolj previdno stališče. Mladenič se je poleg tega prijavil kot zasebna stranka, kar pomeni, da ima vpogled v vse sodne akte in policija ga ne sme več zasliševati.

Sum preiskovalcev je vzbudila zlasti Brianova izjava, da je zalotil morilca, ki je brskal po očetovem avtomobilu. Vrata vozila pa so bila zaprta in profesor je bil ubit s sekiro, ki je bila spravljena v avtomobilu. Očitno je, da bi se domnevni tat le s težavo lahko polastil orožja. Odločilen za preiskavo bo rezultat analiz na krvnih madežih, ki so jih dobili na ročaju sekire in Brianovem telesu.

Kar zadeva pa afero mafije in obveščevalnih služb je znano le to, kar je poročala britanska državna televizijska služba BBC v snočnjem televizijskem dnevniku. Gre za to: pariški urad BBC je dobil pismo, v katerem je neznanec trdil, da je Cartlandov umor povezan z delovanjem službe «Intelligence Service» med drugo svetovno vojno. Zločin v Pelissaneju naj bi bil le zadnji člen verige šestih umorov, ki se je začela pred 20 leti s takoimenovanim «primerom Dominici». Gre za umor znanega britanskega znanstvenika Jacka Drummonda in njegove družine. Zločina je bil obtožen starejši francoski kmet Gaston Dominici, ki je najprej vse priznal, nato pa je zavrnil vsakršno obtožbo. Dominici je umrl pred desetimi leti in ni nikoli povedal resnice o dogodku. Značilno je, da je bil tudi Drummond med vojno agent britanske obveščevalne službe.

S tem umorom naj bile povezane še smrti britanskega tovarnarja Oliverja Duncana v Rimu leta 1964, bivšega francoskega komisarja ustanove DST Roberta Clementa v Pelissaneju leta 1965, Drummondove tajnice gospodične Marshall, in britanskega državljana Michaela Lassiterja, ožjega Duncanovega sodelavca. BBC je opozorila, da so preiskovalci začeli preiskavo o smrti vseh navedenih ljudi, zaključili pa naj bi, da so umrli naravne smrti.

Neznanec, ki je poslal pismo, je tudi dvakrat telefoniral v pariški urad britanske televizijske službe Po naglasu in nekaterih tipičnih izrazih, ki jih je uporabljal, naj bi šlo za bivšega agenta policije ali pa obveščevalne službe. Govori se, da gre za moškega, ki je že star znanec policije. Izgnali naj bi ga že iz številnih departmajev in naj bi imel navado pošiljati tisku vesti, ki so težko preverljive.

ODPRTA POT SPIRALI NASILJA V ULSTRU

Štiri silovite eksplozije v severnoirski prestolnici

V Irski republiki (EIRE) zaplenjen pet-tonski tovor orožja na ciprski ladji

LONDON, 29. — Štiri silovite bombne eksplozije so danes pretresle prestolnico Ulstra Belfast. Gmotna škoda je zelo velika, toda na srečo ni bilo človeških žrtev.

Serija eksplozij se je začela z bombnim atentatom v neki veleblagovnici v jugozahodnem delu mesta. Peklenski stroj sta namestila dva moška, od katerih je bil eden oborožen z brzostrelko. Drugi in tretji atentat pa sta bila v nekem uradu, ki skrbi za posredovanje za delo in ki ga sedaj gradijo. Bombi sta eksplodirali v presledku 10 minut. Nastavili so ju trije oboroženi moški. Do četrtega atentata je prišlo v nekem hotelu, ki je že bil žrtev podobnega atentata pred letom dni. V tem primeru sta peklenski stroj nastavila dva oborožena moška ter obvestila navzoče o skorajšnji eksploziji.

Vse kaže, da je začela organizicija IRA, ali bolje rečeno njeno ekstremistično krilo «provisionals» nastopati z veliko odločnostjo proti angleškim oblastem, ki dejansko nadzorujejo stanje v Severni Irski. Te nastope je treba povezati z zavrnitvijo s strani IRA angleške «bele knjige», še pravi z zavrnitvijo vseh tez ki predvidevajo pomiritev v Ulstru na podlagi kompromisnih predlogov angleške vlade. Kot smo že poročali, se za te pogoje ogrevajo zmerni protestantski krogi (Unionistična stranka Briana Faulknerja) ter «katoliški» socialdemokrati in laburisti. Skrajneži na eni in na drugi strani pa so pripravljeni na oborožen spopad. «Začasno» krilo IRA («provisionals») je že začelo akcijo, protestanti pa, ki so včlanjeni v organizacijo «Loyalist council», se pripravljajo na protinapad.

V tem napetem ozračju je južnoirska mornarica zaplenila na jugu irskega otoka ciprsko ladjo «Claudia», ki pripada brodarski družbi «Giromar» iz Nikozije, ker je prevažala okoli 5 ton orožja in razstreliva. Sam irski obrambni minister Paddy Donegan je podal na tiskovni konferenci izjavo o zaplenitvi.

Donegan ni hotel povedati, če je pri odkritju tovora orožja na ladji sodelovala angleška tajna služba «Intelligens service» in niti ni hotel pojasniti od kje je prihajala pošiljka. Rekel je samo, da je irska mornarica stalno nadzorovala ladjo vse dokler se ji ni približal neki motorni čoln. Tedaj so pomorske oblasti intervenirale ter pripr le šest članov motornega čolna ter vso posadko «Claudie». Baje so aretirali tudi vodilnega člana skupine «provisionals» Joea Cahila.

Na splošno prevladuje mnenje, da je bilo orožje namenjeno gverilski organizaciji IRA v Ulstru. Vsa poizvedovanja o premikih ladje v zadnjih tednih pa so privedla le do ugotovitve, da je «Claudia» zapustila Tunis 13. t.m. ter zaplula proti Cadizu, kjer pa se ni ustavila. Kje je ladja natovorila orožje, je zavito v popolno meglo. Nekateri domnevajo, da se je to zgodilo v Libiji, ker je polkovnik Gadafi že pred časom izjavil, da brezpogojno podpira boj severnoirskih «katoličanov». Pri tem je še treba omeniti, da je angleška vojska zaplenila svoj čas nekaj orožja sovjetskega izvora, ki je morda prihajalo prav iz arabskih držav.

V NEZANIMIVI ODDAJI «RISCHIATUTTO»

Cinzia Salvatori ohranila naslov prvakinje

Oba tekmeca sta bila nepripravljena in ji nista nikdar ogrožala končne zmage

MILAN, 29. — Cinzia Salvatori, «miniprvakinja» televizijske oddaje «Rischiatutto», je ohranila naslov in osvojila skoraj 3 milijone lir nagrade. Vzdevek «miniprvakinja» so ji nadeli zaradi njene mladosti (18 let), postave (visoka je komaj 1 meter in 60 cm) zlasti pa še zaradi previdnosti, s katero igra. Včeraj je kvečjemu stavila na «tveganja» 200 tisoč lir. Če je bila previdna igra upravičena prejšnji teden, ker je bil učitelj D'Urso zelo trd oreh, bi lahko včeraj tvegala veliko več, ker je igrala proti dvema nepripravljenima in nesposobnima tekmovalcema.

Prav zaradi tega je bila včerajšnja oddaja precej nezanimiva. Na eni strani je bila lepa, mlada in simpatična prvakinja, ki ni tvegala veliko in ni sprejela «superjollyjev», na drugi strani pa tekmeca, ki sta bila bolj gledalca kot pa tekmovalca. Boj se ni nikoli razplamtel in to je za oddajo o kvizih negativno.

Na preliminarna vprašanja je prva odgovarjala prvakinja. Mirno in hladnokrvno je zadela vseh deset odgovorov ter osvojila 250 tisoč lir. Drugi tekmovalec je bil univerzitetni študent Graziano Ruffini, ki je odgovarjal na vprašanja o Ungarettiju: zadel je le štiri odgovore. In končno je bil na vrsti 60-letni uradnik milanske železnice Pietro Rota, ki je odgovarjal na vprašanja o Garibaldiju. «Že od mladih nog — je pojasnil — me je Garibaldi «očaral».

Pietro Rota, ki je podoben junaku, se je za to priložnost oblekel kot eden od «tisočih»: modre hlače, rdečo srajco, karirast suknjič, zelen pas, zelen ovratni robec, črne čevlje z rdečimi vezalkami, dolge sive lase in brado. Pravilno je odgovoril na devet vprašanj in osvojil 230 tisoč lir.

Po preliminarnih vprašanjih se je začela bitka v kabinah. Praktično je odgovarjala le prvakinja, ki je dobila pet «tveganj» in jih zadela tri. Dobila je vse tri «jollyje» in tri «superjollyje», a izkoristila je le enega in še to da bi ustregla konferansjeju in da bi zavrnila natolcevanje Sabine, češ da ne bere časopisov.

Garibaldinec Rota se je poskušal dvakrat vključiti v tekmovanje, a je obakrat napačno odgovoril. Zato je vrgel puško v koruzo in je le prisostvoval oddaji. Graziano Ruffini je bil nekoliko bolj pogumen, a je pravilno odgovarjal le na vprašanje za 10, 20 ali 30 tisoč lir, medtem ko ni zadel niti enega odgovora na vprašanje za 40, 50 ali 60 tisoč lir. Ob koncu je še naletel na «tveganje». stavil je 120 tisoč lir, v sliki je spoznal asirskega kralja Asurbanipala, ni pa vedel za ime očeta.

Ob koncu prvega dela tekmovanja je bil položaj sledeč: Ruffini je imel 100 tisoč lir, Rota 150 tisoč, Cinzia pa kar 1 milijon in 440 tisoč.

Po kratkem premoru, ki je bil posvečan tradicionalni igrici z gledalci (vratar enajsterice Milan Vecchi ni hotel zamenjati šopka vijolic s 40 tisoč lirami) so prišla na vrsto podvojilna vprašanja. Ruffini je pravilno odgovoril na vprašanje o Ungarettijevi poeziji. Rota se je zmedel in se je moral zadovoljiti le s spominsko kolajno, prvakinja pa je pravilno odgovorila na vprašanje o tragediji «Ifigenija na Tavridi». Osvojila je 2 milijona in 880 tisoč. Če šeštejemo še vsoto, ki jo je osvojila prejšnji teden znese kar 5 milijonov in 180 tisoč lir, kar je že za dobro večerjo.